

MOTINOS DIENOS PROGA SVEIKINAME VISAS LIETUVES MOTINAS!

ITALIJA RATIFIKUOS NATO SUTARTIES PROTOKOLUS

Vilnius, balandžio 29 d. (ELTA). Italijos parlamentas iki gegužės mėnesio ratifikuos NATO sutarties protokolus, atveriančius Lietuvai bei kitoms šešioms šalims kandidatėms kelią į narystę sąjungoje, tvirtino Vilniuje viešintis Italijos gynybos ministras Antonio Martino.

Svečią priėmė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. “Šiam ratifikavimui mes skiriame labai didelį dėmesį ir padarysim viską, kad jis būtų atliktas kuo greičiau” - tikino A. Martino. Pasak jo, Italijoje ši procedūra jau prasidėjo - netrukus Italijos užsienio reikalų ministras protokolus pateiks vyriausybei, kur jie turės būti patvirtinti. Vėliau dokumentai pasieks ir šios šalies parlamentą. Reikės, kad jiems pritartų tiek Italijos parlamento Atstovų rūmai, tiek ir Senatas.

ELTA primena, kad šių Lietuvai svarbių sutarčių protokolus jau ratifikavo Kanados bei Norvegijos parlamentai, netrukus tai turėtų padaryti ir JAV įstatymų leidėjai.

Lietuvos ir Italijos gynybos ministrai taip pat aptarė dvišalio bendradarbiavimo perspektyvas Lietuvai tapus Europos Sąjungos ir NATO nare, kalbėjosi svarbiais saugumo klausimais.

Pasak Italijos gynybos ministro, abiejų šalių bendradarbiavimo perspektyvos yra puikios. Ministrai sutarė siekti, kad ir toliau būtų vykdomos bendros karinės pratybos, o karininkai iš Lietuvos galėtų mokytis Italijos karinėse mokymosi įstaigose.

Svečias tikino esąs sužavėtas Lietuvos gynybos sistema bei karinėmis pajėgomis. “Esu patenkintas, kad Lietuvos gynybos politika yra stipriai palaikoma parlamente, o viešoji nuomonė taip pat yra palanki” - sakė A. Martino, kuris yra ir vienas didžiausios Italijos partijos “Forza Italia” steigėjų.

ELTA primena, jog dvišalis Lietuvos ir Italijos susitarimas bendradarbiauti gynybos srityje pasirašytas prieš ketvertą metų. Vienas svarbesnių šio bendradarbiavimo akcentų - tris kartus Centriniam poligone Pabradėje surengtos bendros pratybos “Baltico”. Beje, šiais metais pratybos nebuvo surengtos. Tačiau A. Martino patikino, kad šios bendros pratybos yra strategiškai svarbios ir ateityje tikrai bus rengiamos.

LIETUVA PRADĖJO SAVO VEIKLĄ ES INSTITUCIJOSE

Vilnius, balandžio 30 d. (ELTA). Lietuvos delegacija kartu su kitų narystei Europos Sąjungoje pakviestų valstybių atstovais Briuselyje pirmą kartą dalyvauja ES Tarybos Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER) posėdyje.

Lietuvai atstovauja misijos prie Europos Bendrijų vadovas Oskaras Jusys ir Užsienio reikalų ministerijos Ekonomikos departamento direktorius Romas Švedas.

Nuolatinių atstovų komitetas atlieka svarbų vaidmenį ES Tarybos darbe. Kiekvieną savaitę vykstančiuose COREPER posėdžiuose koordinuojamas tarybos darbas. Valstybės narės derasi dėl joms priimtinių nuostatų ir rengia sprendimų projektus, prieš perduodamos juos galutinai patvirtinti iš ES valstybių narių ministrų sudarytai tarybai.

Komitetą sudaro visų ES valstybių narių nuolatiniai atstovai, kurie paprastai būna ambasadoriai prie Europos Bendrijų.

Lietuva taip pat rengiasi dalyvauti gegužės 5-6 dienomis Briuselyje įvyksiančiame ES Švietimo, kultūros ir jaunimo reikalų bei gegužės 8 dieną - Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdžiuose.

Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus Ryčio Martikonio teigimu, pasirengimas dalyvauti ES sprendimų priėmimo procese yra atsakingo etapo, kuriam ilgai ruošiasi, pradžia.

ELTA primena, kad stebėtojų teisėmis dalyvauti ES institucijų darbe Lietuvos atstovai pradėjo po Stojimo į ES sutarties pasirašymo balandžio 16 dieną.

Stasys Krasauskas. Iliustracija J. Marcinkevičiaus poemai “Kraujas ir pelenai”.

LIETUVA SIEKS AKTYVAUS VAIDMENS EUROPOJE IR BALTIJOS JŪROS REGIONE

Vilnius, balandžio 29 d. (ELTA). Įstojusi į Europos Sąjungą, Lietuva sieks ištvirtinti kaip aktyvi euroatlantinės šeimos narė, veikli ir atsakinga ES narė, stengsis vaidinti aktyvų vaidmenį Vidurio ir Rytų Europoje bei vykdyti aktyvią ekonominę diplomatiją. Taip Lietuvos siekius prisidėti prie tolesnės Europos plėtros ir pasikeisiantį šalies statusą Paryžiuje surengtoje konferencijoje “Europa ir Baltijos valstybės po Prahos ir Kopenhagos” pristatė Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis. Prancūzijos Tarptautinių santykių institute vykusioje konferencijoje savo požiūrį į Baltijos šalių vietą Europoje pristatė ir Latvijos bei Estijos užsienio reikalų ministrės Sandra Kalnietė ir Kristina Ojuland.

Anot Lietuvos diplomatijos vadovo, aktyvios regioninės veikėjos vaidmens Lietuva siekia kurdama dinamišką ir į bendradarbiavimą orientuotą Baltijos jūros regioną, stip-

rindama bendradarbiavimą Vidurio ir Rytų Europoje, plėtodama santykius su Pietų Kaukazo valstybėmis bei rytinėmis kaimynėmis, su Rusija bei jos Karaliaučiaus regionu.

A. Valionio įsitikinimu, tikslą integruotis į Europos ir pasaulinę ekonomiką Lietuva stengiasi pasiekti didindama aukštos kokybės produkcijos eksportą, kurdama patrauklią užsienio investuotojams vidaus ekonomiką.

ES plėtra padidino susidomėjimą Vidurio ir Rytų Europos rinkomis, vien pernai Rusijos investicijos į Lietuvą padidėjo daugiau nei keturis kartus. Kita vertus, pavyzdinis Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimas lėmė spartų prekybos ir investicijų augimą Baltijos jūros regione bei laipsnišką politinių ir ekonominių barjerų išnykimą.

Todėl, “Šiaurės-Baltijos 8” formatas turi didelį potencialą platesnėje Europoje. Infrastruktūros, aplinkosaugos klausimai, sėkmingas kai-

mynų bendradarbiavimas yra bendri iššūkiai mūsų regionui, todėl bendras požiūris regioniniu ir europiniu lygmeniu padėtų mums sėkmingai siekti pažangos šiose srityse”, - sakė A. Valionis.

Konferencijoje ministras taip pat pateikė Lietuvos pasiūlymus, kaip sustiprinti Vyšegrado ir “Vilniaus dešimtuko” grupėms priklausančių šalių bendradarbiavimą.

A. Valionio nuomone, šios šalys galėtų glaudžiau bendradarbiauti keturiose srityse: saugumo, infrastruktūros, prekybos ir ekonomikos bei santykių su rytinėmis kaimynėmis išplėtimo.

Anot ministro, prie bendradarbiavimo Baltijos jūros regione skatinimo turėtų prisidėti ir pernai Europos Komisijos parengta Naujųjų kaimynų iniciatyva.

Kalbas konferencijoje Paryžiuje taip pat sakė aukšti Prancūzijos, Danijos, Švedijos bei Suomijos pareigūnai.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ SAVO VALIĄ DĖL NARYSTĖS ES PAREIŠKĖ 0,5 PROC. RINKĖJŲ

Vilnius, balandžio 30 d. (ELTA). Savo valią dėl Lietuvos narystės ES jau pareiškė apie 0,5 proc. rinkėjų. Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenimis, per pirmąją balsavimo paštu dieną referendumė dalyvavo 14 tūkstančių 264 rinkėjai.

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas teigia, kad kol kas ankstoka spręsti apie rinkėjų aktyvumą. “Tačiau atsižvelgiant į tai, kad balsavimas paštu vyks 7 dienas, galima daryti išvadą, kad jis prasidėjo gana aktyviai”, - sakė jis Eltai.

Aktyviausi kol kas yra Rietavo rinkėjai, kur balsavo per 3 proc. rinkėjų. Per pirmąją balsavimo paštu dieną mažiausiai šia teise pasinaudojo Neringos, Visagino ir Skuodo rajono gyventojų, kur balsavo apie 0,2 proc. gyventojų.

Z. Vaigauskas tvirtina, kad prasidėjęs balsavimas paštu referendumė dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje vyksta sklandžiai. “Balsavimas vyksta pakankamai normaliai, kol kas nesu girdėjęs apie įstatymo pažeidimus”, - sakė jis.

Z. Vaigauskas pažymėjo, kad, pavyzdžiui, per 1996 m. Seimo rinkimus, kai balsavimas paštu vyko 12 dienų, per pirmąją dieną balsavo mažiau - tik 0,4 proc. rinkėjų. Balsavimas paštu per penai vykusius Prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimus prasidėjo aktyviau, nes balsavo apie 0,7 proc. rinkėjų.

Balandžio 29 d. prasidėjęs balsavimas paštu vyks iki gegužės 8 d., jeigu rinkėjas balsuos to miesto, rajono, į kurio rinkėjų sąrašą yra įrašytas, paštuose. Viena diena trumpiau, iki gegužės 7 d., galės pareikšti savo valią balsuodami paštu rinkėjai, esantys kito miesto ar rajono rinkėjų sąrašė. Balsuojant paštu yra būtina turėti rinkėjo pažymėjimą ir asmens dokumentą. Referendumas dėl Lietuvos narystės ES vyks gegužės 10-11 dienomis.

■ MERO RINKIMAI NUTRŪKO PASLAPTINGAI

Opozicijos iniciatyva sušauktas Vilniaus miesto tarybos posėdis netikėtai nutrūko paslaptiškai dingus vienam sostinės Tarybos nariui. Pakartotiniai mero rinkimai neįvyko.

Kaip ir planuota, posėdis prasidėjo 14 valandą. Jame iš 51 Tarybos nario dalyvavo 26. Tai - Liberalų, Moderniųjų krikščionių demokratų, Konservatorių partijų atstovai bei du Lietuvos lenkų rinkimų akcijos nariai.

Pradžioje balsų kvorumui pakako. Tačiau pasibaigus balsavimui dėl vienintelio posėdyje pasiūlyto kandidato į mero postą liberalo, buvusio mero Artūro Zuoko, susirinkusieji buvo nustebinti netikėto pranešimo: “Vykstant balsavimo procedūrai, neaiškiomis aplinkybėmis dingo Tarybos narys Vilmantas Drėma (atstovaujantis Lietuvos liberalų sąjungai - ELTA), jis balsavime nedalyvavo. Nebeliko kvoromo, balsavimas nutraukiamas. Biuleteniai sunaikinami. Posėdis nutraukiamas”.

Miesto Tarybos opozicija bei buvęs Vilniaus meras A. Zuokas sušaukė Tarybos posėdį ir siekė perrinkti sostinės vadovą manydami, kad nereikėtų laukti teisminių procedūrų pabaigos, o pripažinti balandžio 9 d. mero rinkimų rezultatus negaliojančiais.

Likus keletui valandų iki posėdžio pradžios, daugumą Taryboje turėję socialdemokratai, socialliberalai, liberalai demokratai, Lietuvos rusų sąjungos ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovai pranešė boikotuosiantys opozicijos rengiamą posėdį.

Balandžio 25 dieną Vilniaus apygardos administracinis teismas patenkino sostinės Tarybos narių Algimanto Vakarino ir Kęstučio Masiulio prašymą ir nutarė kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl dviprasmiškai vertinamų teisės aktų nuostatų, kurios kelia abejonių balandžio 9 dieną išrinkto mero Gedimino Paviržio ir jo pavaduotojo Juozo Imbraso išrinkimo teisėtumu.

Vilniaus apygardos administracinis teismas nepanaikino balandžio 15 dieną priimtos nutarties, kuria iki bylos nagrinėjimo pabaigos sustabdė mero G. Paviržio ir jo pavaduotojo J. Imbraso įgaliojimus.

■ MALONĖ SUTEIKTA DEŠIMČIAI NUTEISTŲJŲ

Vilnius, balandžio 30 d. (ELTA). Lietuvos Prezidento Rolando Pakso vadovaujama Malonės komisija suteikė malonę dešimčiai nuteistųjų. Tai buvo pirmasis Malonės komisijos posėdis, kuriam pirmininkavo prezidentas R. Paksas.

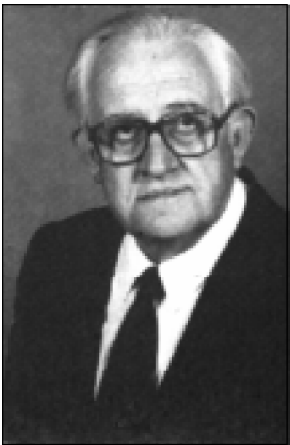
Pasak prezidento kanceliarijos vadovo Andriaus Meškausko, 7 nuteistieji visiškai atleisti nuo likusios bausmės dalies, 3 - sumažintas bausmės laikas. Malonė, pasak A. Meškausko, buvo suteikta asmenims, padariusiems nesunkius nusikaltimus, susijusius su naminės degtinės gamybos aparatūros įsigijimu ir laikymu, nestambaus masto vagystėmis.

Iš viso komisija svarstė daugiau kaip 60-ties nuteistųjų prašymus. Pasak A. Meškausko, nei prievartautojai, nei žmogžudžiai, nei plėšikai nesulaukė komisijos malonės.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

NAUJOS KOVOS IRAKE

Algirdas Pužauskas

JAV karo žygis Irake pasibaigė laimėjimu, tačiau iškilo nauji politiniai reikalavimai iš svarbios šijitų sektos. Kartu iškilo naujos problemos karo laimėtojams. Visos to regiono nelaimės ir įtempimai prasidėjo su musulmonų skilimu religijos įsteigėjo Muhammad laikais. Muhammad mirė 632 metais. Kilo klausimas, kas jį pakeis. Viena grupė reikalavo, kad Alacho atstovas Žemėje būtų renkamas, turėtų visas kalifo savybes, sugebėtų vadovauti, sugebėtų sakyti uždegančius pamokslus ir valdyti kardą, kitus ginklus bei būtų geras raitelis. Šitaip galvojanti grupė pasivadino Sunni religija. Daug didesnė musulmonų dalis tvirtino, kad Pranašo įpėdiniu turi būti vyras, kilęs iš Pranašo šeimos, o toks buvo Ali, Pranašo Muhammad pusbrolis ir mirusio Pranašo ženklas, jo dukters Fatimos vyras. Ali turėjo du sūnus ir dvi dukteris. Pranašo įpėdiniai Hasan ir Hussein tapo šios sektos vadais, pasivadinę šijitais. Šių veiklos centras dabar yra Irako miestas Karbala. Čia įvyko istorinės kautynės tarp sunių ir šijitų. Sinių vyriausias vadas nugalėjo Hussein 150 vyrų kariuomenę, nukirto Hussein galvą ir pasiuntė ją vyriausiam kalifui į dabartinę Sirijos sostinę Damaską, o kūną užkasė Karbaloje. Kaip tik šiuo metu mieste ir vyksta religinis šijitų suvažiavimas, kuriame vyrai skaudžiai plaka save grandinėmis, čia deginamos JAV vėliavos ir reikalaujama, kad būtų pakeista visos šalies vyriausybė ir svetimšaliai išvažiuotų namo. Kai kurie šijitų dvasininkai pasako ir JAV-bėms draugiškus pamokslus, ragina padėti vietiniams visiškai nusikratyti buvusio šijitams labai nepalankaus režimo. Daug painiavų sukelia ir tai, kad dabar pakeičiamo diktatoriaus vardas yra Hussein kaip ir kankinio bei pirmojo imamo vardas Hussein. Balandžio 23 Karbaloje šventė 40 dienų sukaktį nuo imamo Hussein mirties Karbalos mūšyje 680 metais. Aukštas šijitų dvasiškis Muqtada Sadr priminė pasikalbėjime su užsienio žurnalistais,

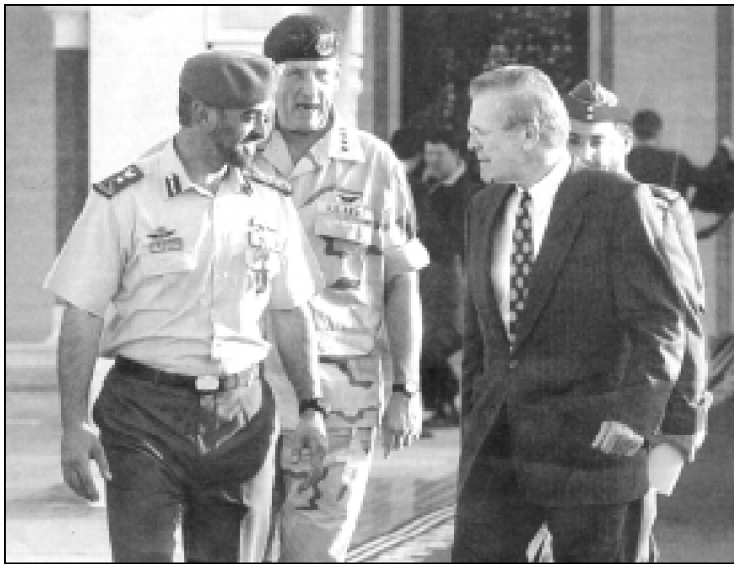
kad jo tėvas ir du broliai buvo nužudyti buvusio Irako prezidento Saddam Hussein įsakymu, o jis pats neseniai grįžo iš egzilės kitose šalyse. Ta proga JAV kariuomenės ir politikos vadai turi pripažinti šijitams teisę susitvarkyti savo gyvenimą be jų paramos, pasakė Sadr. Jis pabrėžė dar ir tai, kad šijitai sudaro 60 nuošimčių visų Irako gyventojų.

JAV politikos vadovai Irake parūpino Karbala miesto piglimams geriamo vandens ir maisto. Grupė Irako buvusių generolų susitiko su JAV kariuomenės vadais ir pažadėjo savo paramą ne tik Mosul regione ir kitose Irako kurdų vietovėse, bet ir visame Irake. Egipto prezidentas Hosni Mubarak ragino Ameriką kuo skubiau įvesti naują vyriausybę ir palikti Irako teritoriją naujai vyriausybei tvarkyti. Arabų spauda kai kur pabrėžia, kad

truks atsistodamas ant stiprių ekonominių pamatų, pasakė jis. Amerikiečių jėgoms pasidavė buvęs Irako karinės žvalgybos viršininkas, 56 metų generolas Zuhayar a Naqib. Jis paaikškino neturėjęs kitos išeities kaip klausyti įsakymų, nors ne visada sutikdavęs su Saddam Hussein politika.

JAV kareiviai Bagdado turtingųjų žmonių rajone užėjo didelį popierinių pinigų lobį, apie 768 milijonų dolerių, naujose šimtinėse, tvarkingai sukrautose į dėžes. Tai esą Jordano centrinio banko išmokėti pinigai.

Nėra abejonių, kad surasti banknotai buvo skirti aukštiesiems Irako valdininkams, vyriausybės ministrams ir kariuomenės kariai. Šiuo metu tuos milijonus JAV dolerių saugo Trečiosios pėstininkų divizijos kariai. Užsienio korespondentai jau pastebėjo įtarimus, kad

JAV Gynybos sekretorių Donald H. Rumsfeld pasitiko Arabų emyratų gen. Muhammad bin Zayed al-Nahyan, kairėje, ir JAV vyr. karo vadas gen. Tommy R. Franks, kai jis pirmą kartą lankėsi Qatare ir Jungtiniame arabų emirate.

AP nuotr.

penkių milijonų gyventojų mieste apie 15% jau turi elektrinę energiją ir jau gauna miesto vandenį. Irako sostinėje Bagdade policijos vadu paskirtas Zabar Abdul Razag, kuris vadovauja keliems šimtams irakiečių. Su jais gatvėse patruliuoja ir amerikiečiai kareiviai. Jau buvo suimti keli šimtai Laisvojo Irako policininkų, kurie bandė plėšikauti apleistuose pabėgusių Irako valdovų namuose. Pentagono paskirtos komisijos vadovas Dov Zakheim apskaičiavo, kiek biljonų teks išleisti Irako atstatymui. Jis pabrėžė, kad valstybės, kurios kovojo prieš Irako užpuolimą, kaip Vokietija, Prancūzija ir Rusija, iki šiol nieko nedavė, nors Prancūzija ir reikalauja, kad būtų panaikintos visos sankcijos, nukreiptos prieš Iraką. Jungtinis Arabų Emyratas jau parūpino Bagdadi naują vandens valymo sistemą. Irakas, turtingas savo naftos šaltiniais, ilgai ne-

banknotų dėžės, pilnos JAV dolerių, sukelia jauniems kareivukams nenugalimas pagundas.

— Keliais sakiniiais —

• **Ilgametis Irako** diplomatas Tariq Aziz pasidavė JAV kariuomenės vadovybei Bagdade. Iš JAV svarbiausių Irako režimo veikėjų Aziz buvo laikomas 43-čiuoju svarbiausiu, kaip buvęs užsienio reikalų ministras ir Revoliucinės Komandos Tarybos narys. Aziz yra gimęs ir augęs Irake, tačiau nėra musulmonas, bet krikščionis. Amerikietis buvęs generolas Jay Garner, kuriam pavesta sudaryti naują Irako vyriausybę, tikisi paskirti Aziz kaip nuosaikų irakietį į diplomatinę tarnybą. Iš 55 aukštųjų Irako valdžios žmonių, kuriuos gaudo koalicijos jėgos, buvo suimti dar du svarbūs veikėjai: Saddam Hussein dukters Hala vyras Jamal Sultan al Tikrit

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

BŪTI AR NEBŪTI EUROPOS SAJUNGOJE?

Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ir konsulatuose užsienio valstybėse jau vyksta referendumas dėl narystės Europos Sąjungoje, o Lietuvoje jau balsuoja paštu. Manoma, kad iki gegužės aštuntosios paštu balsuos maždaug 100,000 rinkėjų.

Vyriausiosios Rinkimų komisijos duomenimis, buvo įteikti 95 procentai atspausdintų pažymėjimų, liko neįteikti 136,000 pažymėjimų. Gauta informacija rodo, kad 16,000 rinkėjų pažymėjimai neįteikti dėl to, kad jie yra išvykę į užsienį. Manoma, kad į užsienį gyventi ir dirbti išvyko 200,000 asmenų, kurių dauguma šio fakto nepranešė. Lietuvos Seimas priėmė įstatymo pataisą, kuria įpareigoja Komisiją iš rinkėjų sąrašų išbraukti į užsienį išvykusius asmenis. Tad iš viso rinkėjų sąrašuose yra 2,6 milijonai rinkėjų. Jungtinės Tautos pagal 2002 metų duomenų tyrimus mano, jog Lietuvoje per artimiausius dešimtmečius gyventojų skaičius sumažės maždaug milijonu žmonių.

Lietuvių visuomenė dažnai diskutuoja referendumo dėl narystės Europos Sąjungoje klausimą. Lietuvos ambasada Washingtone ir konsolatai ragina savo piliečius balsuoti už įsijungimą. Tačiau labai rimtai keliamas klausimas, ar stojimas į Europos Sąjungą nepakenks lietuvių tautiškumo išlaikymui. Taip pat manoma, kad dar daugiau lietuvių išvyks į užsienio kraštus ir ten pasiliks gyventi. Pamiš lietuvių kalbą ir atsisakys lietuviškumo. Panašių reiškinių yra ir dabar. Daugelis nebalsavo prezidento rinkimuose ir nežada balsuoti dėl įsijungimo į Europos Sąjungą. Nutautėjimas vyko ir vyksta visų bangų lietuviuose. Tačiau, jei lietuvių tauta išliko stipri Sovietų okupacijos metais, ji išliks ir būnant sąjungoje su kitomis tautomis. Bet didžiausias susirūpinimas dėl lietuvių kalbos išlaikymo ir tradicijų išlieka.

Neseniai Maskvoje tarėsi JAV Saugumo klausimais patarėja Condoleezza Rice ir grįžusi JAV prezidentui pasiūlė: “Nubauskime Prancūziją, ignoruokime Vokietiją ir atleiskime Rusijai”. Artėjant gegužės 10-11 referendumui, tikrai laikas suprasti, kad lietuviai praktiškai neturi kito pasirinkimo. “Artimojo užsienio” balsai siūlo neskubėti stoti į Europos Sąjungą ir pažiūrėti kaip seksis kitoms valstybėms sąjungoje. Lietuva dar nepamiršo 1940 metų komunizmo. Šiuo atveju vėl daroma pagal to paties “vaduotojų centro” tik perrašytą planą - tikslai tie patys. Siūloma patiems sustiprėti ir kai Lietuva ekonomiškai bus stipri ir kai pralenks Belgiją ar Daniją, tai tada galės apsispręsti. ES organizuojama tam, kad Europoje būtų taika ir tautų sutarimas. Sovietų sąjungoje savo pažiūrų turėjimas buvo draudžiamas. Bet ES veikia demokratiniiais principais - tautų laisvė, valstybių ir žmonių lygybė, ginamos žmogaus teisės. Sąjunginės respublikos turėjo vykdyti Maskvos nurodymus. ES narės pačios apsprendžia, kuriose srityse kartu veikti, o kuriose ne. Visos valstybės dalyvauja sprendimuose, tad netenka bijoti, kad sprendimai bus priimami be Lietuvos. Sovietų Sąjungoje buvo privaloma kalbėti rusų kalba. Europos Sąjungoje kalbama savo tautinėmis kalbomis, nes valstybių narių kalbos yra oficialios ES kalbos. Europos Sąjunga - lygių valstybių sąjunga. Nreikia pamiršti, jog dauguma ES narių nori, kad naujoji Europa turi būti kuriama bendraujant su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis.

S. Tūbėnas

NEPRIKLAUSOMYBĖS VAIKAI
RINKSIS Į PIRMAJĮ KONGRESĄ

Vilniuje gyvenančių įvairių tautybių moksleiviai kreipėsi į suaugusius prašydami atsižvelgti į jų norus balsuojant gegužės 10-11 d. referendume dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje.

Šį prašymą vaikai išreiškė Vilniaus kongresų rūmuose vykšančiame pirmajame Nepriklausomybės vaikų kongrese “Padovanokite mums Europą”. Kongreso dalyviai - po 1990 metų kovo 11-osios gimę vilniečiai - per pusę milijono Lietuvos vaikų vienijančios Nepriklausomybės kartos atstovai.

400 sostinės moksleivių iš daugiau negu 60 mokyklų raudonu kilimu rinkosi į Kongresų rūmus pareikšti nuomonės apie Lietuvos ir savo ateitį Europoje.

Pirmojo Nepriklausomybės vaikų kongreso delegatai - Vilniaus mieste vykusio geriausio laiško suaugusiems konkurso “Padovanokite mums Europą” dalyviai. Kongrese savo pranešimus gimtosiomis lietuvių, lenkų, rusų kalbomis skaitė ge-

riausių konkurso rašinių autoriai.

Surengti 1-ąjį Nepriklausomybės vaikų kongresą dar kovo mėnesį pasiūlė tuometinis Vilniaus meras Artūras Zuokas. Inicijuoti Vilniaus moksleivių Kongresą A. Zuokas nusprendė po to, kai jam buvo įteiktas Salomėjos Nėries gimnazijos jaunesnių klasių moksleivių laiškas, kuriame vaikai kreipiasi į suaugusius prašydami jų išklaudyti ir balsuoti už Lietuvos narystę Europos Sąjungoje.

“Greitai eisit balsuoti ir nuspręsite, kaip mes gyvensim užaugę. O mūsų niekas nepaklaus, kaip mes norime gyventi, nes mums negalima balsuoti. Bet mums irgi rūpi, kas mūsų laukia ateityje. Mes norime būti turtingi ir laimingi, todėl labai Jūsų prašome: padovanokit mums Europą”, - kovo mėnesį savo norus Vilniaus merui A. Zuokui įteiktame laiške išsakė moksleiviai.

Nepriklausomybės vaikų kongreso delegatus sveikins Europos komiteto generalinis

direktorius Petras Auštrevičius, švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius bei Europos komisijos delegacijos vadovo Michael Graham aštuonmetė dukra Alicija. Kongreso dalyviai buvo pasveikinti ir oficialiu laišku iš Briuselio. Taip pat Vilniaus moksleivių pasveikinti atvyko visų Vilniuje gyvenančių ES valstybių vaikai.

Po oficialių asmenų sveikinimų ir dalyvių pranešimų atviru balsavimu buvo priimta bendra visų Kongreso dalyvių Rezoliucija. Atsipūsti Kongreso delegatai galėjo limonado pertraukos ir Europos torto degustacijos metu. Kongresą užbaigė nuotaikinga teatrinių improvizacijų aktorių trupės programa “Pagauk kampą Europoje” ir bendra visų renginio dalyvių sukurta daina “Būkim europiečiai”.

Statistikos departamento duomenimis, Nepriklausomoje Lietuvoje gimusių vaikų šiuo metu yra 543 tūkst. 900, jie sudaro vieną septintadalį Lietuvos gyventojų.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

Genčių reikalų įstaigos vicepirmininkas ir Abdal al Gafar, buvęs Irako švietimo ir mokslo reikalų ministras.

• **Netoli Irako-Irano** sienos amerikiečiai kariai sustabdė iš Irano atvykstančius aukštus islamo dvasiškius, jų tarpe Ajatolą Mudarissi. JAV kariuomenės vadovybė įspėjo svečius iš Irano nebandyti kištis į Irako ateities reikalus.

• **Iš Saudo Arabijos** į Bagdadą atvyko penkių sunkvežimių karavanas su vaistais, karo ligoninių įrengimais. S. Arabijos užsienio reikalų ministras princas Saud al-Faisal pareiškė korespondentams, kad Irakui siunčiama medicinos parama, kartu vyksta ir gydytojai. Saudo Arabijos piliečiai pradėjo didelę lėšų rinkliavą padėti kaimynams irakiečiams gydyti karo žaizdas.

• **Jungtinių Tautų** agentūra pabėgėlių reikalams pareiškė protestą Sirijai, kuri sulaukė Irako pasienyje aštuonių suaugusių ir 23 vaikų pabėgėlių grupę ir nuvežė ją į Irako pasienį, kur paleido. Agentūros vadovas Ruud Lubbers pasakė, kad yra žinomas Sirijos valdžios nutarimas pabėgančių Irako režimo žmonių atveju nerizikuoti JAV rūstybės sukėlimu, tačiau palikti vaikus dykumoje be maisto ir vandens

yra tarptautinių taisyklių laužymas.

• **Vašingtono, Bostono ir Londono** spauda paskelbė muitininkų pasipiktinimą, kad užsienio spaudos agentūrų darbuotojai siunčia namo ne tik žinias apie karo veiksmus, bet ir įvairius suvenyrus, meno kūrinius, paaukuotus ginklus, įvairius peilius ir kitą karo grobį, įsigytą Bagdade ir kituose plėšikų pilnuose miestuose. Kariuomenės vadovai ir šalies saugumo prižiūrėtojai skelbia, kad toks elgesys nebus toleruojamas, prasižengėliai bus teisiami ir baudžiami.

• **Kinijoje** buvo susitikę JAV ir Šiaurinės Korėjos diplomatai. Korėjietis Li Gu pasiūlyrė Valstybės sekretoriui Colin Powell, kad Šiaurinė Korėja jau turi branduolinių bombų. Prezidentas G.W. Bush pasakė NBC televizijos atstovui, kad Š. Korėja vėl pradeda savo seną šantažavimo žaidimą ir bauginimo taktiką. Sekretorius Powell pasakė nežinąs ar pasitarimai bus tęsiami. Prezidentas dar tarsis su Pietinės Korėjos, Japonijos ir Kinijos vyriausybėmis. Dar nežinia, kaip vertinti komunistinės Korėjos laikyseną. Neaišku, ar ji pati planuos naudoti savo atomines bombas ar pardavinės jas kitoms valstybėms.

• **Nigerijos** demokratinius balsavimus laimėjo ligšiolinis prezidentas Olusegun Obasanjo, gavęs 62% visų balsų. Jo svarbiausias konkurentas tegavo 32%. Jis tačiau skundžiasi, kad laimėtojas naudojo visokias sukybes, papirkimus. Nors Nigerija yra didžiausia ir turtingiausia Afrikos valstybė su 126 milijonais gyventojų, ji niekad dar neperdavė vyriausybės taikingai, be sukilimų, karo stovio ir žudynių.

• **Lenkijos** vyriausybė pasirašė sutartį su JAV, kuri pažadėjo parduoti Lenkijai 48 Lockheed Martin karo lėktuvus. Lenkija sumokės už lėktuvus 3.5 bilijonus dolerių. Už tai lėktuvų bendrovė pažadėjo įrengti Lenkijoje kelis lėktuvo F-16 motorų fabrikus. Lenkija gavo pažadus iš General Motors ir Motorola įmonių investuoti Lenkijoje 6.3 bil. dol.

• **Maltos** balsuotojai referendume ar Maltai reikėtų įstoti į Europos Sąjungą, pasisakė 54% už “Taip”. Likusieji 46% pareiškė: “Ne”.

• **Palestinos** premjeru paskiestas Abbas susikirto su prezidentu Yasser Arafat dėl Palestinos vyriausybės narių. Nutarta rasti kompromisinį sprendimą, kurio ieškoti atvyko ir Rusijos diplomatas Andrei Vidovin.

KOKIŲ PARTIJŲ REIKĖS LIETUVAI ĮSTOJUS Į EUROPOS SĄJUNGĄ?

Prof. habil. dr. Arimantas Dumčius

Vakarų šalyse niekas neabejoja, kad jų demokratijos pastovumas priklauso nuo veikiančių partijų brandumo. Aptariant trumpai, šioms šalims būdinga tai, kad dėl valdžios varžosi nedaug - kelios pagrindinės partijos, o smulkesnės susilieja ar prie jų šliejasi koaliciniu pagrindu, kad po rinkimų veiktų kartu. Joms būdingas susitarimų vykdymas ir programų tęstinumas. Antras bruožas - partijų programos kuriamos pagal pasirinktą socialinės ekonomikos vystymo modelį. Europos demokratijoje pagrindinės diskusijos vyksta tarp **socialdemokratinės ir liberaliosios bei konservatizmo - krikščioniškosios krypties partijų**. Jei kairiosios partijos - socialdemokratai ir socialistai - pripažįsta valstybės (valdžios) viršenybę, reguliuojant ekonomiką, mokesčių sistemą ir visą socialinį gyvenimą, tai dešiniosios partijos pripažįsta laisvą rinką, privatinės nuosavybės neliečiamumą, valdžios ribojimą, pagarbą tautos tradicijoms, kultūrai ir praečiai. Pastaruoju metu išryškėjo visuotinės gerovės valstybės kūrimo modelis, kuriame siekiama susitarimo tarp liberaliosios ir valstybės reguliuojamosios rinkos, einama tarpiniu keliu, leidžiant valdžiai saikingai reguliuoti ir rinką, ir socialinį gyvenimą (neoliberalizmas, neokonservatizmas).

Lietuvos partijos kūrėsi chaotiškai, jų modeliai imitavo nepriklausomos Lietuvos ar Europos partijas. Iki šiol būdingas bruožas buvo tai, kad partijų programos mažai skyrėsi, todėl visuomenė joms neskyrė reikiamo dėmesio. Partijos būrėsi apie iškilus vadus (**vadų partijos**) rinkimams laimėti, aukščiausius valstybės vadovus (**valdžios partijos**) valdžiai išlaikyti arba kūrėsi **visuomenės mažumų partijos** (lenkų, rusų, moterų, politinių kalinių ir kt.). Tokios partijos pasižymėjo ideologiniu kraštutinumu, nepastovumu ir prisitaikymu keičiantis situacijoms. Šis faktas kaip nebrandžios mūsų demokratijos pasireiškimas ne kartą atspindėjo neprognozuojamų rinkimų metu. Į rinkimus partijos dažniausiaiėjo pavieniui, todėl didžioji dalis jų negavusi ar mažai gavusi mandatų netekdavo politinio reikšmingumo valstybėje. 2002 m. gruodžio 22 d. Lietuvos savivaldybių rinkimuose iš 23 partijų, gavusių man-

datus, tik 8 partijos gali ženkliau įtakoti valstybės politinį gyvenimą.

Tačiau tokios politinės organizacijos kaip Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS), Nuosaukiųjų konservatorių sąjunga, Lietuvių tautininkų sąjunga, Lietuvos rusų sąjunga, Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga, Lietuvos laisvės sąjunga, Tautos pažangos partija, „Jaunosios Lietuvos“ ir naujųjų tau-

nai atitinka kairiosios valdančios daugumos partinius tikslus, nes gali paliesti juos pačius. Seimas, matyt, bendrai atmes šio referendumo reikalavimus.

Savivaldybių tarybų rinkimai parodė, kad Lietuvos partijos ir elektoratas pasiskirsto maždaug vienodai į dešiniuosius (centrą) ir kairiuosius. Iš 1,560 savivaldybių mandatų skaičiaus 45% gavo dešiniausias ir centristines pažiūras deklaruojančios partijos. Tačiau čia jungimasis į koalicijas yra vangesnis, dėl valdžios neretai pereinama į opozicijos pusę. Tai rodo kai kurių dešiniųjų partijų politinį nebrandumą. Dešiniųjų partijų jungimosi

visuomenės požymis, kai bendruomenė taikiai pasipriešino prieš akivaizdžią neteisę ir laimėjo.

Galingą dešiniųjų politinių jėgų konsolidacijos ir jungimosi postūmį prognozuoja atsinaujinanti TS (Lietuvos konservatorių) partija, kuri neseniai gavo sutikimą dėl susijungimo su Lietuvos dešiniųjų sąjunga. Taip pat 2001 gruodžio 7 d. buvo pasirašytas, o 2003 balandžio 16 d. atnaujintas Susitarimas su LPKTS dėl nuoseklaus ėjimo į vieningos partijos kūrimą. Savivaldybių tarybų rinkimuose šios partijos bendrai gavo 219 (14%) mandatų. Po eilinio suvažiavimo gegužės mėnesį TS (LK) taps dar atviresnė savo rėmėjams, nes Europos Liaudies (Tautos) partijos principu vieningoje organizacijoje įkurs frakcijas: krikščioniškąją, laisvės kovotojų (politinių kalinių ir tremtinių) ir kitas. TS (LK) tai daro suprasdama šiuolaikinius iššūkius Lietuvos valstybei ir lietuvių tautos atečiai. LPKTS turėtų protingai politinė prasme

susijungti su TS (LK) ir likti visuomeninė organizacija. TS (LK) taip pat numato realią konsolidaciją ateinančiuose Seimo rinkimuose su besikuriančia jungtine liberalų partija, dalimi krikščionių demokratų. Partija „Lietuvos krikščionys demokratai“, savivaldybių rinkimuose gavę 116 (7%) mandatų, šiuo metu sprendžia problemas savo partijos viduje. K. Bobelio partija, valdoma savo ypač radikalių vadų, yra gana neprognozuojama; ji gali nukrypti prie bet kurios pakraipos didžiosios daugumos, pavyzdžiui, valstiečių ar liberaldemokratų partijų ir panašiai.

Norėčiau paskatinti politinius kalinius ir tremtinius, krikščionis demokratų, tautininkus, jaunlietuvius ir kitus, kad užmirštų asmenines ambicijas ir jungtųsi į bendrą Lietuvos ateities kūrimo frontą su dešiniųjų vėliava. Tai daryti verčia realus gyvenimas.

Išvada - Lietuvoje lėtai formuojasi stambios politinės partijos pagal Europos Sąjungos šalių modelį.

LR Ministras pirmininkas A. Brazauskas ir LR ambasadorius JAV V. Ušackas išeina iš vasario 5 d. Baltuosiuose rūmuose įvykusio susitikimo su JAV viceprezidentu Richard Cheney.

R. Kačinsko, LR ambasada JAV nuotr.

tininkų sąjunga, Lietuvos dešiniųjų sąjunga, Lietuvos partija „Socialdemokratija 2000“ ir kitos, pažvelgus į kelių praėjusių rinkimų rezultatus, turėdamos tik pavienius atstovus kai kuriose savivaldybėse ar Seime yra nepajėgios įtakoti valstybės valdymą. Šios partijos jau įrodė, kad neturi politinės ateities.

Kairieji pirmieji ėmė kopijuoti vakarietiškos partijos modelį ir konsoliduoti jėgas: susijungus LDDP komunistams su socialdemokratais į vieną partiją, o po to sudarius koaliciją su socialliberalais, buvo sudaryta didžioji kairioji dauguma. Matome, kad dabarties socialdemokratų tikslas - „suvalgyti“ socialliberalus; tą jie neužilgo ir padarys. Visiems aišku, kad socialdemokratų apetitas toliau didės; jau sudaromos koalicijos su dešiniųjų centru save vadinančiais liberalais-demokratais ir lenkų rinkimų akcija (jų likimą nesunku prognozuoti). Tuo būdu apie A. Brazauską - R. Pakšą formuojama stambi valdžios partijų koalicija, ruošiamasi 2004 m. Seimo rinkimams. V. Uspaskich organizuojamas referendumas (jis įvyks) turint tikslą panaikinti daugiamandatę (partinę) rinkimų sistemą ir taip įvykdyti valstybės demokratinės sistemos perversmą finansinės oligarchijos naudai kol kas nepil-

niatoriumi tapo prezidentas V. Adamkus, pasiekęs, kad liberalai, centristai ir modernieji krikščionys demokratai imtų tartis. Į savivaldybių rinkimus jie nuėjo savarankiškais sąrašais, o savivaldybių tarybose užsiregistravo kaip jungtinė frakcija. Jau numatytas suvažiavimas, kai bus jungiamasi į jungtinę liberalų partiją, kuri turi plačią rinkėjų erdvę Lietuvoje. Savivaldybių tarybų rinkimuose jie gavo 325 (25%) mandatų. R. Ozolo pareiškimas, kad atskils dalis centristų, tėra eilinis vadovo partijos kūrimo bandymas, neturintis ateities. Sumerimę kairieji organizavo perversmą Vilniaus savivaldybės tarybos rinkimuose, kad iš mero posto atstumti būsimą kuriamos jungtinės liberalų partijos vadą A. Zuoką. Tačiau akivaizdžiai buvo nusižengta įstatymui, kai neteisėtai balsavo trys Seimo nariai ir pažadais į priešingą stovyklą buvo suvilioti šeši lenkų rinkimų akcijos atstovai, nepritarus jų rinkėjams. Šis įvykis sutapo su vidaus reikalų ministro grubia akcija prieš policijos komisarą. Kilęs galingas Vilniaus pasipiktinusios visuomenės, ypač jaunimo, judėjimas, ženkliai iškėlė A. Zuoką ir liberalus, be to buvo apgintos policijos komisaro teisės. Tai yra teigiamas mūsų demokratėjančios

SIŪLO PAGERBTI DAUGIAVAIKES MOTINAS

Grupė Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos narių siūlo vieną kartą per metus apdovanoti motinas, užauginusias dorais piliečiais 7 ir daugiau vaikų, ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu. Tokį Valstybės apdovanojimų įstatymo papildymo projektą Seimo posėdžių sekretoriato įregistravo parlamentarai Irena Šiaulienė, Birutė Vėsaitė, Giedrė Purvaneckienė ir Gediminas Kirkilas.

Jų teikiamos įstatymo pataisos tikslas - papildyti valstybės apdovanojamų asmenų sąrašą motinomis, užauginančiomis dorais piliečiais daug vaikų.

Pastaruoju metu daug kalbama apie ypač prastą demografinę situaciją Lietuvoje ir paramą vaikams auginančioms šeimoms.

Įstatymo pataisą inicijavę parlamentarai mano, kad šeimoms reikia ne tik materialinės paramos, bet ir įvertinti bei pagerbti šeimą, užauginusias vaikus dorais piliečiais. Jų duomenimis, pavyzdžiui, Suomijoje yra labai garbingas apdovanojimas moterims, užauginusioms daug vaikų.

Tai - vienintelis apdovanojimas, kurį įteikia pats Prezidentas, kiti apdovanojimai išsiunčiami paštu.

Moteris su gitara. Vyt. Igno lino raiziny. 1981 m.

PARYŽIUJE - BALTIJOS ŠALIŲ IR PRANCŪZIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAI

Vilnius, balandžio 30 d. (ELTA). Išsiplėtusioje Europos Sąjungoje svarbu įtvirtinti valstybių lygybę, susitikime su Prancūzijos užsienio reikalų ministru Dominique de Villepin pabrėžė trijų Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai.

Su aukštu Prancūzijos pareigūnu Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis bei kolegės iš Latvijos ir Estijos - Sandra Kalniete bei Kristina Ojulang - aptarė šalių pozicijas Konventodėl Sąjungos ateities klausimais, pasirengimą būsimam ES bei Rusijos vadovų susitikimui Sankt Peterburge.

Ministrai diskutavo ir dėl transatlantinio ryšio svarbos po karo Irake, kalbėjosi apie dvišalius santykius.

Susitikime su Lietuvos, Latvijos bei Estijos diplomatijos vadovais Dominique de Villepin įvertino Baltijos šalių, kaip Rusijos ir Rytų Europos valstybių eksperčių, vaidmenį, kuris padės sustiprinti Sąjungos santykius su šiomis šalimis.

PREZIDENTAS R. PAKSAS SU DARBO VIZITU BUS KOPENHAGOJE

Vilnius, balandžio 30 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas priėmė Danijos Karalystės ambasadorę Eva Janson. Pokalbio metu aptartas šių metų gegužės 2 d. įvyksiantis Respublikos prezidento vienos dienos darbo vizitas Danijos Karalystėje. Kopenhagoje Lietuvos vadovą priims Danijos Karalienė Margaretė II. Lietuvos Prezidentas ketina dar kartą pakviesti Danijos Karalienę Margaretę II dalyvauti šiemet liepos mėnesį Lietuvoje vyksiančiose Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-ųjų metinių iškilmėse.

Prezidento susitikime su Danijos Ministru pirmininku Poul Nyrup Rasmussen numatoma aptarti dvišalius ryšius, infrastruktūrinių projektų įgyvendinimo galimybes, Lietuvos integracijos į ES ir NATO procesą bei Danijos paramą šioje srityje. Taip pat ketinama kalbėti regioninio bendradarbiavimo, santykių su kaimynais bei tranzito į ir iš Rusijos Federacijos Karaliaučiaus sritį klausimais. Kopenhagoje Prezidentas R. Paksas taip pat dalyvaus Danijos-Lietuvos verslo seminare, kuriame skaitys pranešimą.

POLITIKAI NEPATENKINTI BALSAVIMO PAŠTU EIGA

Vilnius, balandžio 29 d. (ELTA). Didžiausia Seimo opozicinė Jungtinė ir liberalų frakcija apgailestauja, kad prasidėjęs piliečių balsavimo paštu dėl Lietuvos narystės ES etapas nevyksta taip, kaip buvo tikėtasi.

Susitikę su Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininku Zenonu Vaigausku šiai frakcijai priklausantys Seimo nariai pastebėjo, kad visuomenei trūksta informacijos, jog savo balsą referendume galima atiduoti paštu. Opozicija taip pat neigiamai įvertino valdžios institucijų nesugebėjimą įgyvendinti buvusio Vilniaus mero Artūro Zuoko pasiūlytą idėją - įkurti laikinuosius pašto skyrius didžiuosiuose prekybos centruose ir ten taip pat organizuoti balsavimą.

“Lietuvos pašto” vadovų aiškinimai, kad įgyvendinti ši pasiūlymą trūko pinigų ir darbuotojų, yra nepagrįsti. Didieji prekybos centrai buvo nemokamai paskyrę 17 balsavimui tinkančių vietų, o Vilniaus savivaldybė skyrė visą reikalingą finansavimą”, - teigė frakcijos susitikime su Z. Vaigausku dalyvavęs Liberalų sąjungos pirmininko pirmasis pavaduotojas Artūras Zuokas. Pasak

Lietuvos Respublikos ambasadorius Washingtonė Vygaudas Ušackas yra vienas veikliausių Lietuvos atstovų bet kada taip sumaniai gynęs mūsų valstybės reikalus. Z. Degučio nuotr.

liberalo, “Lietuvos paštas” šiam projektui galėjo pasamdyti pensinio amžiaus kvalifikuotus pašto darbuotojus. Pasak A. Zuoko, valdžia turi imtis visų įmanomų priemonių, kad gyventojams būtų sudarytos patogios galimybės balsuoti šiame

šaliai svarbiame referendume. Liberalų sąjungos pirmojo vicepirmininko teigimu, Z. Vaigausko per susitikimą su Jungtine ir liberalų frakcija įvardinta “Lietuvos pašto” vadovų “tinginystė” nepateisina.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS (1988 - 1990 M.)

IV

Kiek vėliau A. Sniečkus jiems nurodė, kad reikia kaupiti duomenis apie tuos, kurie priešiškausiai nusiteikę prieš SSRS, kad spaudoje ir susirinkimuose reikia aiškinti, jog Lietuvai ir lietuvių tautai SSRS yra vienintelė išlikimo galimybė. Maskvoje ir kitose Rusijos vietose atsidūrusiems iš Lietuvos pasitraukusiems rašytojams, žurnalistams, istorikams buvo nurodyta siųsti straipsnius į lietuvių išeivių kairiųjų spaudą, propaguoti socializmo, lietuvių tautos ir “didžiosios rusų tautos” amžinosios draugystės idėjas ir t.t. NKVD - KGB agentai buvo prasiskverbę ir į atkurtojo VLIKo svarbiausius postus V.Europoje bei JAV. Tad neatsitiktinai KGB, vos praėjus valandai kitai po “slapčiausio” vaduotojų pasitarimo Miunchene ar Niujorke, dažnai viską apie jį žinodavo ir duodavo “saviesiems” nurodymus ką toliau daryti, kurį iš veikėjų “demaskuoti” kaip žydšaudį ar pan.

Tad praktiškai ir po karo lietuviai partizanai kovojo “vienų vieni”, be paramos iš

Sovietinių okupantų nužudyti partizanai Stakliškėse (1946 m.sausis)

užsienio, vidury vienos galinčiausios imperijos, kuri turėjo dvigubai daugiau kariuomenės, negu visa Lietuva gyventojų. Kovojo beveik 12 metų, bene ilgiausiai iš visų žinomų partizaninių karų Europoje, ant Tėvynės Laisvės aukuro paaukoda daugiau kaip pora dešimčių tūkstančių jaunuolių; daugelis kovojo ir žuvo, vildamiesi, kad Vakarų demokratinės šalys tik ir žavisi ta auka, ieško kelių kaip greičiau išvaduoti Lietuvą nuo vėl ją okupavusios SSRS - patriotai būtų ir nepatikėję, kad Lietuvą tie patys Vakarai yra išdavę ir pardavę.

Dar tebevykstant Antrajam pasauliniam karui JAV, D.Britanija buvo sutarusios, kad po karo SSRS atgaus visas iki jo turėtas “teritorijas”. Nors garsiai apie tai ir neskelbė, visur tik mojuodami Atlanto chartos deklaracija, kad po karo visos okupuotos šalys atgaus turėtą valstybingumą... Tuo tarpu dar susitikime su Stalinu 1943 m. gruodžio 1 d. Teherane, JAV prezidentas Roosveltas aiškino J.Stalinui, kad viešai negalys skelbti apie SSRS numatomas daryti nuolaidas, nes “Pagal konstituciją 1944 metais Jungtinėse Valstijose turi

įvykti rinkimai. Nenoriu juose dalyvauti, bet tuo atveju, jeigu karas dar bus nepasibaigęs, neturėsiu jokio pasirinkimo (...). Yra šeši ar septyni milijonai lenkų kilmės amerikiečių, ir aš, būdamas praktiškas žmogus, nenoriu prarasti jų balsų. Suprantu jūsų nusiteikimą veržtis į vakarus, prie Lenkijos sienų, bet šiuo metu dėl to reikalo negaliu veltis į jokią viešą diskusiją, nes rinkimai ne už kalnų (...). Amerikoje taip pat daug rinkėjų, kurie yra išeiviai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.. Suprantu, kad tos trys valstybės istoriškai yra buvusios Rusijos dalis” - ir reikšmingai šypsodamosi JAV prezidentas toliau tęsė: “Kai rusų armijos tuos kraštus iš naujo okupuos, neketinu dėl jų ateities kariauti (...). Tačiau Jungtinėms Valstijoms didelis keblumas bus referendumo ir tautų apsisprendimo klausimas. Tarptautinė bendruomenė norės, kad tų kraštų žmonių valia būtų viešai ar kitaip pareikšta. Turbūt ne iš karto jums tuos kraštus okupavus, bet anksčiau ar vėliau (...). Vis dėlto esu įsitikinęs, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės balsuos už susijungimą su Sovietų Sąjunga...”

Stalinas patenkintas paaiškino, kad carų valdymo metais tos respublikos autonomijos

neturėjo, o Rusija, nepaisant to, buvusi ir JAV, ir Anglijos sąjungininkė. Ir 200 metų niekas nekėlė klausimo dėl tų kraštų... Bet “didysis demokratas” Roosveltas paaiškino savo kolegai - “didžiajam tautų tėvui”: “Reikalo esmė yra ta, kad visuomenė nei žino, nei supranta (...). Tačiau man asmeniškai būtų naudinga, jeigu būtų padaryta keletas viešų pareiškimų apie numatomus rinkimus tuose kraštuose, apie kuriuos maršalas Stalinas yra minėjęs.”

J.Stalinas šypsodamosi atsakė: “Bus sudaryta daugybė progų žmonėms pareikšti savo valią ...”.

Ir SSRS okupacijos metais vos ne kas trečias lietuvis žuvo, buvo kalintas, kentėjo lageriuose. Už tai, kad mėgino “pareikšti savo valią”. **Bet ta kova buvo ne beprasme. Ji padėjo daugeliui lietuvių išlikti lietuviais** (partizanai bunkeriuose leido apie 60 pavadinimų laikraščių ir žurnalų), ne-leido krašte įsigalėti kolonizatoriams (Lietuva per visą sovietmetį išliko labiausiai iš visų SSRS okupuotų kraštų nacionaliniu - 1989 m. lietuviai sudarė daugiau kaip 70 proc. gyventojų; vienintelė, kurioje liko nacionalinėmis ir aukštosios mokyklos, mokslo įstaigos.

(Bus daugiau)

Stasys Ignatavičius

PASALA

Jau visas mėnuo Lietuvoje vyksta pasiruošimas pirmiesiems sovietiniams rinkimams į vietinę sovietinę valdžią. Po Lietuvą iš miestų į miestelius, kaimus, atokiausius Lietuvos kaimelius ir vienkiemius zuja sovietiniai instruktorėliai, valdininkėliai ir raštininkėliai agituodami Lietuvos žmones balsuoti už Staliną ir jo bendrininkų šutvę. Jau įkurtų kolchozų kontorose aplinkinių kaimų ir vienkiemių, per prievartą suvarytiems gyventojams apie “šviesų komunistinį rytą” ir visų tautų “mokytoją” - Staliną smegenis “puद्रino” specialiai sudarytos priešrinkiminės agitacinės brigados. Komunistinė valdžia nėrėsi iš kailio, kad lietuviai vieningai dalyvautų rinkimuose ir pripažintų Maskvos valdžią. Tam buvo naudojamos visos priemonės: įkalbinėjo gražiuoju, papirkinėjo, grasino, daugiausiai lankomose vietose kabinėjo rinkiminius plakatus, lankėsi namuose, naudojo jėgą ir kt. Šimtai nepaklusniųjų buvo žiauriai baudžiami - suimami, kankinami, tremiami... Visoms šioms represijos priemonėms vykdyti sovietiniai valdininkai išnaudojo savo smogikus - enkavedistus, sribus ir įvairius savo pakalikus.

Visą mėnesį N apylinkėje siautėjo enkavedisto kapitono Koršunovo būrys, kuriam labiau rūpėjo ne agitaciniai reikalai, o vietinių žmonių plėšimas, kankinimas, žudymas. Gavę iš vietinės valdžios visus įgaliojimus, enkavedistai, įkaušę nuo samagono, nesibaimino grobti, suiminėti, prievartauti, kankinti, žudyti... Po kiekvieno jų apsilankymo sodiečių namuose enkavedistai palikdavo baisų palikimą - ašaras, skausmą, kraują, netektį...

Trečią parą prie pamiškės keliuko pasaloje budėjo Ažuolo vadovaujamas partizanų būrys. Prieš kelias dienas enkavedistų nusikaltimai pasiekė rinktinės vado Vyties žinią. Koršunovas ir jo kraugeriai sėbrai jau senai aplinkinėse apylinkėse buvo pagarsėję savo kruvinais nusikaltimais prieš vietos gyventojus ir jiems buvo paskelbtas Lietuvos partizanų teismo nuosprendis, tačiau jie vis išsengdavo Lietuvos kovotojų keršto. Šį kartą rinktinės vadas Vytis kelis partizanų būrius išsiuntė kliudyti rinkiminei kampanijai, o Ažuolui ir jo būriui įsakė žūt būt padaryti viską, kad Koršunovo būrys būtų likviduotas, nes per daug lietuvių kraujo

Prisikėlimo apygardos partizanų vienas vadų Šiaulių rajone - A. Brazauskas, dabartinio Lietuvos ministro pirmininko dėdė, žuvęs laisvės kovose.

nusitęsę jų nusikalstamomis pėdomis.

Ažuolas pasalai išrinko labai patogią poziciją - abipus keliuko augo tankūs krūmai, už kurių buvo kelios kalvelės. Ant jų jis išstatė stebėtojus, kad iš aukščiau matytų didesnį keliuko plotą ir, priešui priartėjus, galėtų duoti signalą. Kiekvienoje keliuko pusėje pastatė po vieną vokišką sunkųjį kulkosvaidį “MG” ir keletą automatais ginkluotų partizanų, kad kryžmine ugnimi galėtų apšaudyti keliuku važiuojančius enkavedistus. Po tokio apšaudymo neturėtų pasprukti nė vienas priešas.

Trys paros Ažuolo kovotojai, puikiai užsimaskavę, nei minutei nesitraukė iš savo kovos pozicijų ir laukė grįžtančių į miestelį enkavedistų. Partizanų laimei, pasitaiškė šilti orai ir rūpesčių nekėlė pašaliniai žmonės. Ryšininkas pranešė, kad Koršunovas su savo smogikais jau į vežimus susikrovė prisiplėštą vietos gyventojų turtą ir dabar girtuokliauja kolchozo kontoroje.

“Jie jau susiruošę, bet kada pajudės” - savyje mąstė Ažuolas. - “Vyrai išvargę be miego, išalkę, bet būtinai privalome įvykdyti vado įsakymą.

Kraugeriams turime įvykdyti nuosprendį. To tikisi rinktinės vadas, rinktinės kovotojai, to reikalauja nekaltų žmonių kraujas. Lauksime, kol sulauksime. Jiems reikia grįžti į miestelį nuvežti prigrobtus daiktus” - tvirtai nusprendė būrio vadas.

Jau visiškai sutemo. Ažuolas savo padėjėjui Klevui įsakė, kad praneštų skyrių vadams leisti partizanams porą valandų nusnausti, paliekant po du sargybinius. Pats Ažuolas dar akyliau ėmė stebėti keliuką, įtampa tiek išaugusi, kad jis girdi savo širdies dūžius, kiekvienas menkiausias traškesys atrodo lyg garsus gausmas...

Tokioje įtampoje, kai kiekviena minutė tampa vos ne amžinybe, ir praėjo ši naktis. Aušta. Staiga pamiškės tylą sudrumščia pelėdos ūbavimas. Signalas! Stebėtojai pastebėjo enkavedistų vežimų koloną. Ažuolas apžvelgė krūmus, kuriuose užsimaskavę partizanai, visi pasiruošę kovai ir kerštui.

Praėina minutė, dvi,... dešimt. Iš už posūkio pasirodo pirmasis vežimas, kuriame sėdi trys enkavedistai. Štai antras vežimas, trečias, ketvirtas, penktas, šeštas. Ažuolas greitai suskaičiuoja dvidešimt tris raudonkepurius. Jis jau aiškiai mato jų nuo alkoholio išpurtusius veidus, apsnūdę, nerūpestingai sudėję ginklus ant priplėštų žmonių gėrybių.

- Ugnis, - skardžiu balsu rik-teli Ažuolas ir pats pirmas paleido automato seriją. Juo pasekė visi partizanai. Enkavedistai net nesitikėjo partizanų išpuolio. Pirmosios kulkosvaidžių ir automatų serijos nukirto beveik pusę jų. Dar vienas kitas bandė atsisiaudyti, tačiau kryžminė partizanų ugnis užgesino enkavedistų pasipriešinimą. Dar akimirka ir susišaudymas nuščiūvo...

- Tamsta vade, mano vadovaujamas būrys jūsų įsakymą įvykdė ir be nuostolių sugrįžo į stovyklavietę. Koršunovas ir jo būrys sunaikintas, - iš ryto rinktinės vadui Vyčiui raportavo Ažuolas.

.....

Pati Lietuvos kairioji vyriausybė pradėjo jausti ir būgštauti, kad nebesusitvarko su neramumų situacija krašte. Neramumai ir nesutarimai persimetė ir į pačią koalicinę vyriausybę: vieni reikalavo griežtos akcijos prieš kraštutinius “elementus”, o kiti ragino toliau plėsti ir gilinti demokratiją ir net projektavo kariuomenės pertvarkymus, kad ji būtų daugiau palanki “tikrajai demokratijai”. Ypač kėsintasi į aviacijos pajėgų pertvarkymą bei sumažinimą, nes vyriausybė jau buvo suuodusi, kad ten yra daugiausia SKS aktyvistų. Bet tokiomis neramumų aplinkybėmis vyriausybė buvo neryžtinga veikti viena ar kita kryptimi. Taigi, kaip sakoma, “tūpčiojo vietoje” ir savaime leido veikti “kitiems”. O tie “kiti” ir suveikė. Vyriausybei besvyruojant neapsisprendimuose - braukšt perversmas! Ir toks paprastas, toks lengvo tipo, tokios grakščios ir elegantiškos formos: be pasipriešinimo, be šūvio, be kraujo lašo; sugaudyti vyriausybės ministrai tuojau buvo paleisti grįžti, žinoma, ne į ministerijas, bet namo, į savo “šeimų židinius”.

Kas? Kaip? Kodėl? Atsakymai į tuos klausimus jau senokai plaukiojo ir skleidėsi

“ŠALIS TA LIETUVA VADINAS...” VI (Apmąstymų ir samprotavimų santraukos) Iš knygos “Domas Cesevičius”

visame Lietuvos Respublikos ore. Nebuvo tai staigmena ir pačiai vyriausybei. Tik ne visiems buvo žinomos kai kurios užkulisinės, techniškos organizacinės detalės bei kai kurie veikiantieji asmenys.

Krikščionys demokratai, dar tik prieš pusmetį apleidę valdžią, visose valstybės įstaigose, ministerijose, o ypač kariuomenėje, policijoje, saugume, turėjo dar savo žmonių, savo šalininkų, informatorių. Svarbiausias betgi dalykas buvo kariuomenė - karininkai. Tačiau čia perversmą organizuojantiems krikščionims demokratams savaip nepasisėkė. Kariuomenėje, o ypač Slaptojoje karininkų organizacijoje (SKS) daugumas karininkų, o ypač jaunesniųjų aktyviųjų, buvo ne krikščionių demokratų, bet asmeniškai pirmojo Lietuvos prezidento A. Smetonos gerbėjai. Štai jie ir padiktavo: perversmą darome bendrai, būsimoje vyriausybėje turėsite savo ministrų, bet aukščiausia valdžia po perversmo turi būti atiduota A. Smetonai ir A. Voldemarui. Taip ir įvyko.

Vadinasi, buvo sugrįžta prie pirmųjų Lietuvos valstybės gyvavimo ištakų: A. Smetona - lietuviška politinė mintis, A. Voldemaras - lietuviškas politinis veiksmas.

Kad naujoji valdžia Seime buvo legalizuota, nebe taip svarbus klausimas. Didžiausios Seime krikščionių demokratų grupės ir kitų mažųjų balsais prezidento išrinkimas formaliai buvo įteisintas. Bet tai jau buvo “perversminis”, kazuistiškai pritemptas įteisinimas.

Dabar klausimas: jeigu nebūtų buvę perversmo, ar Lietuvos komunistai be svetimos pajėgos įsikišimo galėjo tikėtis pagrobti valdžią savo provokaciniais veiksmais, ardomąja veikla visuomenėje ir kariuomenėje? Iš perversmo eigos ir joje pasireiškusių kariuomenės ir visuomenės nusiteikimų bei nusistatymų, iš buvusių Seimo rinkimų rezultatų atrodo, kad negalėjo ir labai dar ilgam laikui negalėjo. Labai labai mažai Lietuvoje buvo savo krašto nepriklausomybės prie-

šų, kad jie kada nors vieni savo jėgomis būtų išdrįsę apie tai pasvajoti. O ar Tarybų Sąjunga būtų įsikišusi, vietos komunistams sukėlus kokį didesnį sumišimą krašte, tai ir dabar nieko tikro negalima pasakyti. Tamsūs ir labai kietai užtrenkti yra Maskvos paslapčių archyvai...

Naujoji Lietuva - naujoji valstybė - nuo savo pradžios 1918 m. iki pabaigos 1940 m. tikrai gali būti pavadinta “smetoninė” Lietuva. Be A. Smetonos ji buvo valdoma vos apie 6 metus. Tačiau net ir tuo “nesmetoniniu” metu jis krašte išliko kaip vienas didžiausių Lietuvos politikos autoritetų ir vis tiek buvo lyg ir “neakivaizdinis” Lietuvos prezidentas. Tai, pavyzdžiui, rodo A. Smetonos vaidmuo Klaipėdos “sukilimo” byloje. Aišku, Vakarai, o ypač Prancūzija, iš kurios sukilimu buvo atimta valdžia Klaipėdos krašte, gerai nujautė (gal net žinojo) to sukilimo suktumą bei apgaulingumą. Taigi reikėjo daryti viską, kad pasisekęs “sukilimas” būtų sutvarkytas politiškai - diplomatiškais derybomis su Vakarais, kurių sprendimu Klaipėdos kraštas buvo pavestas administruoti Prancūzijai. Politiniams pokalbiams su Vakarais iš Lietuvos pusės turėjo būti paskirtas patikimas, žinomas ir autoritetingas politi-

kas. Nors A. Smetona tuo metu buvo tik privatus asmuo ir dar opozicijoje to meto valdžiai, vis tiek vyriausybė pripažino jį tinkamesniu politiku tam vaidmeniui atlikti ir paskyrė jį ypatinguoju įgaliotiniu deryboms su Vakarais dėl Klaipėdos krašto.

Dėl to, kad A. Smetonos partija (Tautos pažangos partija) dviejuose pirmuose seimuose neturėjo savo atstovų, jis buvo pašaipiai vadinamas “generolu be armijos”. Bet ir iš tokio pavadinimo buvo aišku, kad jis Lietuvos politikoje buvo “generolas”. Visur jis išlaikė pirmojo Lietuvos valstybės prezidento orumą ir autoritetą. Net ir kariškiams generolams jis buvo “generolas”. Kai 1939 m. Vakarų spaudžiama, Lietuva buvo priversta atiduoti Klaipėdos kraštą Vokietijai, krašte kilo didžiausias susijaudinimas, susierzinimas ir pasipiktinimas, o kariuomenė ryžosi įsikišti į krašto valdymą, sudarydama vadinamąją “generolų vyriausybę”, tai ir ta generolų vyriausybė vis tiek turėjo pripažinti, kad tinkamiausias Lietuvai prezidentas tuo metu buvo ne kas kitas, o A. Smetona. Kariškiams generolams A. Smetona buvo politikos “generolas”.

(Bus daugiau)

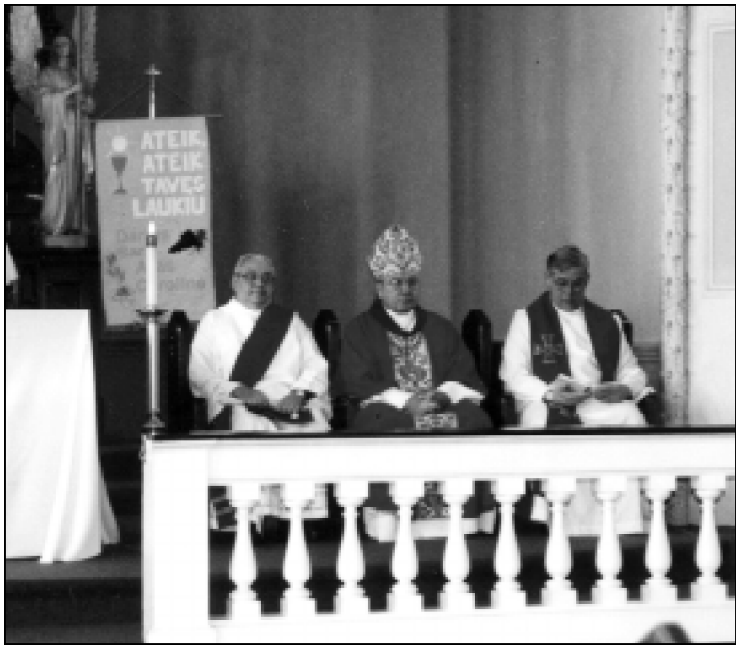
CLEVELAND, OH

JURGINĖS PADANGĖJE

Gegužės 11 d., sekmadienį, Šv. Jurgio parapija švęs Motinos dieną, 10:30 val. ryto Mišios bus aukojamos gyvoms ir mirusioms motinoms pagerbti. Specialias Motinos dienos korteles ir aukų vokus rasite gale bažnyčios ir pirmo aukšto priebutyje. Norintieji ypatingai pagerbti jų motinas, kviečiami užpildyti tam skirtus vokus ir įteikti aukų rinkėjams prieš Motinos dieną.

Atvelykio sekmadienį pradėtas 2004 m. Mišių tvarkaraštis. Kviečiami visi, kurie nori pasirinkti ypatingas datas ateinančių metų Mišioms, tai atlikti artimiausiu laiku. Mišių pasirinkimui kreipkitės į kun. Juozą Bacevičių arba į kleboniją savaitės dienomis. Įprasta Mišių auka yra 10 dol.

Ger. Juškėnas

Iš kairės: dekanas Russell J. Glorioso, vysk. Roger Gries, OSB, ir kleb. Juozas Bacevice Verbų sekmadienio šv. Mišių metu.

G. Juškėno nuotr.

2003 m. KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-mail vyttours@earthlink.net
Web site www.vydistours.com

Atstovybė Čikagoje:

Rita Penčyliienė E-mail pencylar@comcast.net,
tel.: 708-923-0280

Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

Paskutinė scena iš Verdi “Kaukių baltos” operos Čikagoje. Priekyje “mirštas” Rikardo - Bronius Tamašauskas, šalia Amelija - Valerija Balsytė ir Oskaras - Nida Grigalavičiūtė. Spektaklis įvyko balandžio 27 d.

J. Kuprio nuotr.

PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ VERSLO FORUMAS

Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėse Amerikos Valstijose bei Lietuvos ekonominės plėtros agentūra kviečia Amerikos lietuvių ir Lietuvos verslo atstovus dalyvauti rengiamame verslo forume. Forumas įvyks 2003 m. liepos mėn. 7 d. Vilniuje Sporto, pramogų ir verslo centre “Forumo Rūmai” (Konstitucijos pr. 26). Forumo laikas nuo 10:00 val. iki 14:00 val.

Forumo tikslas - verslo galimybių Lietuvoje pristatymas ir aptarimas su Lietuvos verslo ir valdžios lyderiais, bei ryšių tarp Lietuvos ir JAV verslo atstovų užmezgimas.

Įžanginius žodžius tars JAV ambasadorius Lietuvos Respublikoje John Tefft bei LR Nepaprastasis ir Įgaliojasis ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas. Pranešimus verslo galimybių Lietuvoje klausimais skaitys: Lietuvos ekonominės plėtros agentūros generalinis direktorius Remigijus Kabečius (“Verslo ir investicijų galimybės Lietuvoje”), advokatų kontoros “Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai” vadovas Rolandas Valiūnas (“Verslo vystymo Lietuvoje teisiniai aspektai”),

telekomunikacinės kompanijos “Omnitel” prezidentas Antanas Zabulis (Valdžios ir verslo partnerystė”), Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas (“Vilnius: atrandant geriausiai saugomo verslo Europoje paslaptį”), akcinės bendrovės “Fermentas International Inc.” (Kanada) pirmininkas ir vadovas Viktoras Butkus (“Fermento sėkmės istorija”), Lietuvos pramoninkų konfederacijos prezidentas Bronislavas Lubys (“Galimybės ir kliūtys Lietuvos eksportui”), dienraščio “Verslo žinių” vyriausiasis redaktorius Rolandas Barysas (“Verslo Lietuvoje sėkmės ir nepasisekimų priežastys: spaudos vertinimas”).

Pagrindinį pranešimą darbių pietų metu padarys LR Ministras pirm. A. Brazauskas.

Forumo darbą pratęs individualūs ir/arba grupiniai susitikimai pagal atskiras pramonės

šakas. Norintys dalyvauti Amerikos lietuvių verslo forumė, prašome registruotis Lietuvos Respublikos ambasadoje JAV, faksu Nr.: 202- 328-0466 arba elektroniniu paštu, adresu : forumas@ltembassys.org. Registruojantis prašome atsiųsti savo trumpą profesinės veiklos aprašymą. Registracijos pabaiga - gegužės mėn. 15 d. Registracijos mokestis - 20 USD. Čekius rašyti Lietuvos ambasados JAV vardu (Make a check payable to “Embassy of Lithuania FBO (for benefit of) Business Forum”) ir siųsti į Lietuvos ambasadą, adresu 2622 16th street, N.W., Washington, D.C., 20009. Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į Jolandą Kriškovieciene elektroniniu adresu Jolanda.Kriskoviciene@ltembassys.org arba telefonu Nr. 202-234-5860 ext 112.

• **XII Mokslo ir kultūros simpoziumo** organizacinio komiteto pirmininku yra Leonas Narbutis. Simpoziumas vyks gegužės 21-25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Simpoziumo programa turėtų būti įdomi ne tik mokslininkams, bet ir plačiajai visuomenei, ypač kultūrinės veiklos žmonėms. Informacijas teikia Birutė Vindašienė tel. (708) 974-2464 arba Aldona Vaitienė tel. (847) 735-8559. Simpoziumo komitetas prašo visuomenę prie šio simpoziumo pasisekimo prisidėti su savo pinigine auka.

Knogos “Endriejavo žemė” sutiktuvių kovo 30 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte programos dalyviai. Iš k.: Augustas Venclauskis, Jolanta Baniienė, Aleksas Vitkus, Loreta Umbrasienė, Jonas Vainius, Stasė Petersonienė, Jūratė Zubinienė, Leonas Maskaliūnas, Vytenis Kirvelaitis ir Gediminas Markevičius.

Baniūtė M. Kronas nuotr.

LIETUVA IR PASAULIS

LIETUVA AKTYVIAI DALYVAUS SUDARANT EUROPOS DARBOTVARKE

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas Briuselyje kartu su Europos Sąjungos plėtros procese dalyvaujančių valstybių parlamentų vadovais susitiko su Europos Parlamento pirmininku Patrick Cox. Susitikime aptarti besiplečiančios ES ateities perspektyvos, šalių kandidačių bendradarbiavimas įstojus į Europos Sąjungą, kiti aktualūs europinės darbotvarkės klausimai.

“Mūsų uždavinys - palaipsniui ir aktyviai įsitraukti į europinės politinės darbotvarkės planavimą ir įgyvendinimą. Tai vienintelis kelias tikrosios narystės link”, - susitikime pabrėžė A. Paulauskas. Seimo pirmininkas akcentavo, kad artimiausioje ateityje Lietuvos politikams liko išlaikyti patį svarbiausią testą - atsakingai pasirengti būsimajam referendumui dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje. “Mūsų pareiga, kad kiekvienas referendumo dalyvis suprastų balsuojantis ne tik už savo ir savo šeimos gerovę ir saugumą, ne tik už artimiausią dieną ar metus, bet už Lietuvos ir jos žmonių ateitį ilgiems dešimtmečiams”, - pabrėžė A. Paulauskas. Jis taip pat pabrėžė, kad europinės darbotvarkės kontekste 2005-2007 metais perspektyva prisijungti prie Šengeno sutarties su pirmąja narių grupe ir prie Europos valiutų sąjungos taps svarbia Lietuvos artimiausios ateities darbotvarkės dalimi.

Pasak A. Paulausko, ES strateginės nuostatos dėl sienų apsaugos, kovos prieš nelegalią migraciją taip pat yra Lietuvos ateities politikos kelrodžiai.

“Neabejoju, kad turinti unikalią patirtį ir nusistovėjusius politinius ir administracinius ryšius savo regione Lietuva aktyviai prisidės prie bendradarbiavimo stiprinimo su ES rytiniais kaimynais - Rusija ir Ukraina bei tolimesnėje ateityje - ir Baltarusija”, - pabrėžė A. Paulauskas.

LIETUVOS AMBASADOS PARYŽIUJE ISTORIJA GALUTINAI BAIGTA

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija gavo patvirtinimą, kad Prancūzijoje galutinai užbaigtos teisinės procedūros, būtinos įsigaliooti sutarčiai tarp Lietuvos ir Prancūzijos Vyriausybių dėl Lietuvos diplomatinės atstovybės pastato Paryžiuje statuso.

Šią sutartį 2001 metų gruodžio 13 dieną Paryžiuje pasirašė Lietuvos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai Antanas Valionis bei Hubert Vedrine. Pagal ją pastato nuosavybės teisės pereina Prancūzijai, tačiau ji skiria Lietuvai piniginę kompensaciją už 1940 metais prarastą pastatą - tada ji užėmė Sovietų Sąjungą.

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šalies diplomatinės atstovybės Paryžiuje pastatą, kuriame dabar veikia Rusijos Federacijos ambasados skyriai, buvo bandoma atgauti teismo keliu.

Nuo 1990 iki 1994 metų įvairaus lygio Paryžiaus teismai, išnagrinėję bylą, pripažindavo, kad jie yra nekompetentingi ją išspręsti. Per Prancūzijos prezidento Jacques Chirac vizitą Lietuvoje 2001 metų liepą susitarta pasirašyti sutartį dėl atstovybės pastato statuso.

Pasirašius tarpvyriausybinių susitarimą, Prancūzija nupirko iš Lietuvos minėtą namą. Už gautas lėšas išigytytas naujasis.

Pagal Prancūzijos įstatymus sutartis turėjo būti ratifikuota abiejuose šios šalies parlamento rūmuose. Susitarimas įsigalioja birželio 1 dieną.

Lietuvos Vyriausybė pernai už 15 milijonų litų įsigijo pastatą prestižiniame Paryžiaus rajone, į kurį iš nuomojamų patalpų persikėlė Lietuvos diplomatai. Tai - žymaus XIX amžiaus prancūzų kompozitoriaus ir pianisto Ernest Chausson namas, kurį Lietuva pirkė iš Smulkiųjų Paryžiaus biržos akcininkų asociacijos.

RYŠIŲ SU JAV GRUPEI VADOVAUS A. KUBILIUS

Balandžio 30 d. (BNS) Seimo tarpparlamentinių ryšių su JAV grupės pirmininku išrinktas opozicinės Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos seniūnas, buvęs premjeras Andrius Kubilius. Formaliai jis pradės vadovauti grupei, kai apie tai bus paskelbta artimiausiame Seimo posėdyje. Jo pavaduotojais išrinkti Socialdemokratinės koalicijos frakcijos narė Birutė Vėsaitė ir Liberaldemokratų frakcijos narys Eimundas Savickas.

Anksčiau tarpparlamentinių ryšių su JAV grupei vadovavo Alvydas Medalinskas, kuris po sausį pasibaigusio prezidento rinkimų tapo prezidento Rolando Pakso patarėju užsienio politikos klausimais ir atsisakė parlamentaro mandato.

Tarpparlamentinių ryšių grupė su JAV vienija 37 narius. Tai viena didžiausių parlamentinių grupių.

LGITIC inf.

Buvę Vorkutos tremtiniai panevėžiečiai savo suvažiavime Panevėžio Sporto rūmuose 1988 m. gruodžio 18 d.

VISIEMS TAUTIEČIAMS - LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIAMS

Artėja labai reikšmingas įvykis ilgaamžėje lietuvių tautos istorijoje - gegužės 10 - 11 d. Lietuvoje vyks referendumas dėl stojimo į Europos Sąjungą.

Nuo mūsų, Lietuvos piliečių, pasirinkimo priklausys mūsų Tėvynės, mūsų vaikų ir vaikaičių ateitis. Nuo mūsų priklausys, ar mes užimsime teisėtą ir garbingą vietą senojo žemyno civilizuotų tautų tarpe, ar liksime neapibrėžtoje erdvėje, perpučiamoje žvarbių vėjų ir skersvėjų.

Amžių bėgyje mūsų likimą ne kartą sprendė svetimi. Šiandien turime istorinę ir galbūt paskutinę galimybę patys nuspręsti savo ateitį.

Kviečiu visus tautiečius - Lietuvos piliečius - per gegužės 10 - 11 dienomis vyksiantį referendumą pasakyti “TAIP” Lietuvos stojimui į Europos Sąjungą.

Užsienio lietuviai visada palaikė savo Tėvynę istorinių įvykių, lemiamo pasirinkimo aki-vaizdoje. Neabejoju, kad taip bus ir šį kartą.

*Antanas Petrauskas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento
prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius*

MAŽOSIOS LIETUVOS REIKALŲ TARYBOS PAREIŠKIMAS

Vilnius, 2003-04-29

Visuomeninė pilietinė organizacija - Mažosios Lietuvos reikalų taryba (MLRT) apsisprendimo dėl Lietuvos stojimo į ES išvakarėse pareiškia:

Stojimas į Europos Sąjungą - istorinis žingsnis, suteikiantis Lietuvos politikams naujų galimybių efektyviau rūpintis už Lietuvos Respublikos ribų atsidūrusių lietuviškų etninių žemių ateitimi. Mažosios Lietuvos reikalų tarybos nariai ir jos talkininkai, kviesdami Lietuvos žmones balsuoti už stojimą į ES, tikisi jog Lietuvos Vyriausybė išdrįs atvirai pareikšti, kad pagrindinėje Mažosios Lietuvos dalyje - Karaliaučiaus krašte - Lietuvos valstybė turi istorinio ir kultūrinio paveldo, lietuvių bendruomenės problemų sprendimo, gamtosauginių ir ekonominių interesų, kad remdamasi visais ES mechanizmais ji sieks savo siekius šiose srityse įgyvendinti.

*MLRT narių ir talkininkų susirinkimo dalyvių vardu
dr. Algirdas Matulevičius, dr. Algimantas Liekis, dr. Feliksas Sliesoriūnas*

• **Amerikiečiai konsultuoja uosto saugumo klausimais.** Pusantros savaitės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto saugumu besirūpinančias tarnybas konsultuos amerikiečių pakrančių apsaugos tarnybos specialistai. Didžiausias dėmesys skiriamas uosto ir į jį atplaukiančių laivų saugumui.

JAV pakrančių apsaugos tarnybos tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus atstovų Troy Riedel, Eric Maisson, Randy Achmoe ir Johnny Roach rengiamuose mokymuose dalyvauja Karinių jūrų pajėgų, Uosto direkcijos bei Pakrančių apsaugos rinktinės atstovai. Pakrančių apsaugos rinktinės atstovės Astos Aleksėjūnaitės teigimu, amerikiečiai dalijasi patirtimi saugant uosto akvatoriją bei tranzitu gabenamus krovinius. Teorinių ir praktinių užsiėmimų metu mokoma, kaip aptikti kontrabandą bei apsaugoti pavo-

jingus krovinius gabenančius laivus nuo galimų teroristinių išpuolių. Šiuos mokymus finansuoja JAV Vyriausybė.

Susipažinę su Klaipėdos uosto apsauga bei technine jos įranga, amerikiečiai teigė, jog ji padariusi gerą įspūdį. Be to, anot jų, uosto saugumą užtikrina profesionalai, sutikę žinias patobulinti ir jų rengiamuose mokymuose.

• **Rusijos ir Lietuvos readmisijos sutartis.** Rusijos užsienio reikalų ministerija tikisi “per maksimaliai trumpą laiką” baigti derinti Rusijos ir Lietuvos readmisijos sutarties projektą. Tai pareiškė oficialus Rusijos URM atstovas Aleksandras Jakovenka, praneša ITAR-TASS-ELTA. Jis priminė, jog bendrame RF ir ES viršūnių susitikimo pareiškime Rusija patvirtino ketinanti “ne vėliau kaip iki birželio 30 d. parengti tarpvyriausybinių susitarimą su Lietuva dėl asmenų,

neteisėtai esančių Rusijos Federacijos teritorijoje ir Lietuvos Respublikos teritorijoje, priėmimo ir grąžinimo”. Pasak diplomato, Rusijoje dokumento projektas “dabar papildomai derinamas su žinybomis, konkrečiai - su Finansų ir Teisingumo ministerijomis”. A. Jakovenka pažymėjo, jog tai bus pirmoji readmisijos sutartis su užsienio valstybe, kurią pasirašys Rusija. “Iš visko sprendžiant, konkrečią sutarties pasirašymo datą bus galima paskelbti artimiausioje ateityje”, - pridūrė diplomatas.

• **Trys iš keturių Lietuvos gyventojų remia šalies narystę NATO,** rodo balandį atlikta visuomenės nuomonės apklausa. Lietuvos integracijai į NATO pritaria 76,2 proc. apklaustų gyventojų. 59,5 proc. respondentų yra aktyvūs narystės NATO rėmėjai, 16,7 proc. - neprieštarauja Lietuvos narystei sąjungoje.

Baltosios lelijos (Lilium candidum). G.Juškeno nuotr.

Balys AUGINAS

Amžinajai Motinai

Daug pasaulyje
Žinau brangių dalykų -
Auksą ir sidabrą,
Baltąją platiną - - -
Bet prieš Tave
Lenkias karūna karalių,
Ir išminčių galvos,
Ir vergų bedalių -
Ir nublanksta lobiai
Marių ir žemyno - - -

Kūdikio akyse
Tu skaisti Aušrinė,
O širdy -
Lakštutės nuostabi giesmelė -
Prieš tą Obeliską
Meilės begalinės
Klaupia kartų kartos,
Lenkias minių minios -
Ir kaip ryto saulė
Tu švieti jiems kelią - - -

Laiko dantys kanda
Geležį ir varį,
Suaižėja plienas,
Marmuras sudūli -
Gėstančiame žvilgsny
Žūstančio mūs kario
Tu spindėsi amžiais
Lyg žvaigždė Vakarė -
Šqlančios jo lūpos
Tau šnibždės:
MOTULE - - -

GRAŽIAUSI C- DUR IR C- MOLL KŪRINIAI

Vilnius, balandžio 26 d. (ELTA). Šeštadienį Vilniaus kongresų rūmuose buvo surengtas kamerinės muzikos vakaras. Fortepijonu skambino pirmojo M. K. Čiurlionio pianistų konkurso ir keturioliktojo virtuozų konkurso Berlyne laureatė, Lietuvos muzikos akademijos profesorė Birutė Vainiūnaitė.

Koncerto programoje - gražiausi C-dur ir c-moll kūriniai.

Yra sakoma, kad didieji kompozitoriai ir atlikėjai turi vadinamąją “vaizdinę” arba “spalvotą” klausą. Pavyzdžiui, tonacija E-dur apibūdinama kaip ryškiai žalia, pastoralinė, Es-dur - tamsi, miglota, primenanti purvino miesto vaizdą. Beethovenas h-moll tonaciją vadino “juodąja”.

C-dur tonacija tonalumo sistemoje vadinama pačia paprasčiausia - “balta”.

Tonacijų klestėjimo laikotarpis apima Vienos klasikų ir romantikų kūrybą nuo 17 a. vidurio iki 19 a. vidurio.

Profesorės B. Vainiūnaitės koncerte skambėjo geriausi baroko, klasicizmo, romantizmo, neoromantizmo ir impresionizmo epochų įvairių autorių tonalumo pavyzdžiai.

VILNIAUS FESTIVALIO PROGRAMA

Didžiausia Lietuvos sostinės muzikos šventė - Vilniaus festivalis šiais metais prasidės birželio 9 dieną ir truks iki birželio 30-osios.

Septintą kartą rengiamo festivalio pradžios koncerte Vilniaus universiteto Didžiajame kieme skambės Vidmanto Bartulio oratorija “Nelaimėlis Jobas”, sukurta pagal Festivalio užsakymą. Oratoriją atliks Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, Kauno valstybinis choras ir solistai.

Pirmą kartą festivalio koncertuose bus pristatomas naujas Lietuvos muzikos kolektyvas - Vilniaus festivalio orkestras, sudarytas iš geriausių orkestrų artistų ir jaunų atlikėjų. Šiam orkestrui diriguos vienas garsiausių pasaulyje altininkų Jurijus Bašmetas.

Net trijuose koncertuose skambės žymiausio lenkų kompozitoriaus Krzysztof Penderecki muzika, tuo pagerbiant autorių, šiais metais minintį savo septyniasdešimtmetį.

Festivalio publiką, pasak organizatorių, turėtų pradžiuginti ir visame pasaulyje su didžiuliu pasisekimu koncertuojantis orkestras “Kremerata Baltica”, vadovaujamas Gidon Kremerio, žymiausia lietuvių klavesininkė, Prahos konservatorijos profesorė Giedrė Lukšaitė-Mrazkova, originalūs džiaz muzikos projektai.

Vilniaus festivalio programa pristatyta Filharmonijoje surengtoje spaudos konferencijoje.

Ši šventė, kaip pabrėžė festivalio meno vadovas, Vilniaus

operos ir baleto teatro generalinis direktorius Gintautas Kėvišas, negalėtų vykti, jeigu ne rėmėjai. Kiekvienais metais vis mažėja valstybės skiriamų lėšų dalis, ir vis didėja - rėmėjų dalis.

Po spaudos konferencijos Filharmonijos generalinis direktorius Egidijus Mikšys pasirašė sutartį su generalinio Vilniaus festivalio rėmėjo - Vilniaus banko valdybos pirmininko pavaduotoju Raimondu Kvedaru ir pagrindinių rėmėjų - UAB “Omnitel” ir “PricewaterhouseCoopers” atstovais - Antanu Zabuliu bei Christopher C. Butler.

Rėmėjai sakė, kad remia tik aukšto lygio projektus ir jiems garbė yra prisidėti prie Vilniaus festivalio sėkmės.

Eltos inf.

Sąmokslininkų scena Verdi operoje “Kaukių balius”, kurios spektaklį paruošė Lietuvių Opera. Kairėje: Renato - Dainius Stumbras, Tomas - Liudas Norvaišas, Samuelis - Vytautas Bakula. J. Kuprio nuotr.

SANKT PETERBURGĄ PUOŠ VILNIEČIO SUKURTA SKULPTŪRA

Sankt Peterburgas/Kijevas, balandžio 30 d. (ELTA). Vilniuje gimusio skulptoriaus Marko Antokolskio sukurtos Rusijos imperatoriaus Aleksandro II skulptūros kopija puoš Sankt Peterburgą. Šią

kopiją 300 metų jubiliejaus proga miestui padovanos Ukrainos sostinė Kijevas.

Kaip skelbia Rusijos žiniasklaida, sprendimą savo lėšomis pagaminti skulptūros kopiją ir ją dovanoti Sankt Peter-

burgui priėmė Kijevo miesto taryba.

Krymo karą užbaigusio ir baudžiąvą Rusijoje panaikinusio imperatoriaus Aleksandro II (1818-1881) skulptūra, kurią praėjusio amžiaus pradžioje M. Antokolskis sukūrė barono Vladimiro Gincburgo užsakymu, buvo pastatyta Kijevo miesto viešosios (dabar - Parlamentinės) bibliotekos salėje ir čia išbuvo iki 1923 metų. Vėliau ji buvo perkelta į Rusų meno muziejaus kiemą, kuriame stovi iki dabar. Be paminklo Aleksandrui II, muziejaus kolekcijoje yra dar dvylika M. Antokolskio darbų originalų.

Žydų kilmės skulptorius M. Antokolskis (tikrasis vardas Morduchas) gimė Vilniuje 1843 metais, čia mokėsi skulptūros. 1862-1868 m. studijavo Peterburge, tobulinosi Berlyne. 1871 m. tapo Peterburgo dailės akademijos akademiku. Vėliau gyveno Romoje ir Paryžiuje.

M. Antokolskis sukūrė Rusijos istorinių asmenų - Petro I, Jekaterinos II, Aleksandro II, metraštininko Nestoro portretinių statulų ir paminklų, simbolinių skulptūrų. Vilniaus senamiestyje, buvusio žydų geto teritorijoje, yra M. Antokolskio gatvė.

Illinois valstijos Cook apskrities iždininkė Maria Pappas su Indre Tijūnėliene, “Saulutės” sambūrio vadove, kuri rūpinasi Lietuvos našlaičiais. Cook County Treasurer nuotr.

• **Lietuvių Opera** Čikagoje Verdi “Kaukių baliaus” spektaklį atliko Morton gimnazijos auditorijoje, Cicero mieste balandžio 27 d. Operą dirigavo maestro Alvydas Vasaitis, režisavo Eligijus Domarkas, apšvietimu ir scena rūpinosi Laima Day ir Thomas Rusnak. Koncertmeisteris - Manigirdas Motekaitis, chormeisterė - Gitana Variakojienė. Pagrindines partijas dainavo: Rikardo - Bronius Tamašauskas, Renato - Dainius Stumbras, Amelijos - Valerija Balsytė, Ulrikos - Ligita Čiurinskaitė, Oskaro - Nida Grigalavičiūtė, Samuelio rolę atliko Vytautas Bakula, o Tomo - Liudas Norvaišas. Tris pagalbines partijas atliko choro solistai - jūrininko Silvano - Vaclovas Momkus, teisėjo - Julius Savrimas ir Amelijos tarno - Gintaras Juknys.

Dainius ir Nida Bickevičiūtė Petroniai prie tortų stalo, Los Angeles, CA, 2003 m. balandžio 12 d.

JAUNŲJŲ PETRONIŲ SUGRIŽTUVĖS

Štai, ką reiškia meilė! Los Angeles mieste gimęs ir augęs, visų mėgiamas dėl savo linksmo, taikaus ir malonaus būdo, tos legendarinės strėlės pašautas tiesiog į širdį, Petronių Dainiukas, palikęs draugus ir artimuosius, išsundėjo į Čikagą. Šaunios, girdėjome, buvo vestuvės, laimingi ne tik jaunieji, bet ir visi, juos pažinę. Nes kas gali būti maloniau, kaip kad lietuviška šeima? Nors ne mūsų tarpe, bet juk lietuviškoj Čikagoj. Ir visų draugų geriausi linkėjimai lydėjo ir apsupo jaunąją porą.

Praėjo pusmetis nuo vestuvių. Girdime ir džiaugiamės, kad laimingi, kad kuriasi, kad neapleidžia lietuviškos veiklos. Džiaugiamės, bet pasiilgstame, dabar jau pasigendame abiejų - Dainiaus ir jo išrinktosios Nidos.

Laikas greitai bėga. Štai jau ir balandis - pavasaris Čikagoj ir pavasaris Kalifornijoje. Svečiuosna atskrenda Dainius ir Nida, tėvai Julija ir Jonas Petroniai kviečia draugus ir artimuosius pasidžiaugti nauja lietuvių pora. Apsiniaukęs ir lietų žadantis balandžio dvyliktos pavakarys nesustabdė nei vieno iš kviestųjų - Tautinių namų iškilmingai ir dar nematytai išpuoštoje salėje susirinko šimtinė Dainiaus mokslo, skautavimo, visos vaikystės ir jaunystės draugų ir draugių, kurių daugelis lygiai prieš pusę metų, spalio dvyliktą, dalyvavo taip toli išsikeliančio draugo vestuvėse Čikagoje. Nemažai ir tokių svečių sukvietė Petroniai į savo šeimos šventę, su kuriais, taip kaip su gimine, visą gyvenimą bendrauta ir dalintasi džiaugsmiais ir vargais. Smagios buvo Dainiuko ir jo mielos Nidos "sugrižtuvės". Salė užė, klegėjo, dainavo ir valiavo jaunąją porą. Gerą valandą svečiai užkandžiavo gurkšnodami gaivinančius ir kilnius gėrimus. Smagus orkestras grojo malonias, ausų nekurtinančias melodijas. Po puikios vakarienės jaunimas šoko, gal net "iki gaidžių". Šoko ir tie, kurie kada tai buvo ir visada liko jauni. Svečiai linksminosi, vis pasismaguriaudami skanumynais nuo gausaus tortų ir skanėstų stalo bei neišsemiamų vyno ir šampano šulinių.

Linksmos, gražios ir puošnios buvo jaunųjų Nidos ir Dainiaus Petronių sugrižtuvės. Nuoširdūs linkėjimai ir raginimai greitai vėl mus aplankyti pasitiko ir išlydėjo jaunąją porą.

Šventę gražiai pravedė ir šeimos vardu kalbėjo Dainiaus sesutė Daina Kasputienė. Abu jaunieji turėjo gražių padėkos žodžių Julijai ir Jonui Petroniams ir džiaugėsi, vėl susitikę draugus.

Gero vėjo Jūsų burėse, jaunieji Petroniai - laimingo ir prasmingo gyvenimo!

Rūta Sakienė

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Edvardas Šulaitis

Čikagos lietuviai praėjusį pavasarį turėjo progą pasidžiaugti 52-mis Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos (ŠALFASS) varžybomis, kurios buvo prarastos Čikagoje bei jos apylinkėse.

Šiemet gegužės 9-11 dienomis, jau 53 skaitline paženklinotos panašios žaidynės bus prarastos Clevelande, Ohio valstijoje. Žaidynių programoje - krepšinis, tinklinis, stalo tenisas, šachmatai ir plaukimas.

Šių žaidynių įvairius pranešimus sporto klubams bei spaudai išsiuntinėjo ŠALFASS gen sekretorius Algirdas Bielskus gyvenantis Clevelando priemiestyje Euclid.

Ir jis tai daro nuo pirmųjų žaidynių, nes visą laiką jis eina tas pačias pareigas, nežiūrint, kad organizacijos vadovybės keitė sąstatus ir geografines vietas. Tačiau Algirdas likdavo nepajudinamas, nes to juodo darbo niekas kitas nenorėdavo, o taip pat net ir neišmąnydavo.

Kuomet A. Bielskus perėmė šias pareigas, jis dar buvo jaunas vyras, o dabar jau spėjo ir pasenti. Tada jis buvo ir geras tinklininkas, treneris, Clevelando LSK "Žaibo" pirminkas. Tai tik dalis jo pareigų sporte. Jis 1952-55 metais buvo taip pat "Čiurlionio" ansamblio Clevelande chormeisteriu, o kurį laiką ten pat vadovavo studentų tercetui. Nuo 1982-jų jis buvo dainininkų ir instrumentalistų ansamblio "Uždainuokim" vadovu.

Pradėjo kankinti ligos

Kai prieš pora dienų kalbėjau su juo telefonu, jo balsas jau nebuvo toks aiškus ir stiprus. Per paskutinį penkmetį Algirdas pergyveno nemažą operacijų, pasimatymus su gydytojais, kurie vienu atveju jam nedavė daug vilčių pasveikti.

Tačiau Algirdas atsilaukė ir šiandien jis vis dar yra ŠAL

FASS gen. sekretorium o taip pat ir artėjančiųjų žaidynių vienas iš svarbiųjų organizatorių.

Šis vyras pažymėjo, kad kaip ir anksčiau, taip pat ir šiemet šių pagrindinių Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių svarbiausia dalimi žada būti krepšinis, kurio varžybos bus vykdomas vyrų A, vyrų B, jaunių A (1984-86 m. gimimo), moterų ir mergaičių A. klasėse.

Jis džiaugėsi, kad yra užsiregistravę daugiau negu 30 komandų, kurių tarpe yra ir ekipų, sudarytų iš neseniai į šį kraštą atvykusiųjų krepšininčių. Jo nuomone, tai ypatingai maloniai nuteikiantis reiškinys, nes vyrų klasėse Amerikoje gimusiųjų žaidėjų vis mažiau.

Beje, jis pabrėžė, kad ir naujų sporto klubo veikėjų tarpe matosi išimtinai naujosios - "trečiosios" bangos žmonės. Vienas iš tokių - Laurynas Miševičius, A. Bielskaus pakviestas sutiko eiti Rytų Sporto Apygardos vadovo pareigas.

Žaidynėse antroje vietoje pagal populiarumą eis tinklinis. Jo varžybos vyks vyrų, moterų ir mišrių komandų (jas sudaro 6 žaidėjai; aikštelėje visą laiką turi būti nemažiau kaip 2 moterys arba nemažiau kaip 2 vyrai) grupėse.

Trūksta stalo tenisininkų, šachmatininkų, plaukikų

Pašnekovas nusiskundė, kad šioms žaidynėms susidomėjimo nerodo individualių sporto šalių atstovai - stalo tenisininkai, šachmatininkai ir plaukikai. Nors panašiai būdavo ir ankstesnėse žaidynėse.

Todėl jis ragino šias sporto šakas kultivuojančius asmenis gausiau dalyvauti, nes gali atsitikti, jog tos sporto šakos varžybos į kurias neužsiregistruos minimalus dalyvių skaičius, iš viso nebus prarastos. O tai būtų tikrai liūdnas žen-

las. Norisi tikėti, kad taip neatsitiks, žinant, kad iš Lietuvos per paskutinį dešimtmetį yra privažiavę nemaža stalo tenisininkų, šachmatininkų (vyrų ir moterų), plaukikų. Reikia pažymėti jog net ir mažiau treniravęsi tų sporto šalių atstovai čia laukiami, nes kokios nors kvalifikacijos žaidynėse netaikomos.

Nežiūrint, kad atskiros sporto šakos žaidynėse turi savo vadovus, tačiau visų varžybų reikalais galima kreiptis į Algirdą Bielskų, o jo telefonas (216) - 486-0889.

Dar norisi pridėti, kad A. Bielskus šiek tiek nusivylęs, matydamas, jog dabartinis ŠALFASS pirm. Rimantas Dirvonis bei kai kurie kiti centro valdybos nariai daugiau dėmesio rodo ne darbui sporto organizacijoje, bet kitur.

Čia reikia pridėti, kad ŠALFASS žydėjimo laikai buvo kai šiai sporto organizacijai vadovėdavo Adamkus ir Kanados lietuvių sporto darbuotojai.

Reikia pažymėti, kad sportinėje veikloje gana aktyvus buvo ir prezidento V. Adamkaus komandos narys - ŠALFASS krepšinio komiteto vadovas, Garbės teismo pirminkas, anksčiau krepšininkas Rimantas Gaška. Sportu domėjosi ir kitas prezidento buvęs patarėjas Raimundas Mieželis, kuris vadovavo Amerikos lietuvių krepšininčių delegacijai į tuomet okupuotą Lietuvą 1967-iais.

Už savo aktyvią sportinę veiklą Algirdas Bielskus gavo Lietuvos valstybinį apdovanojimą - LDK Gedimino IV-jo laipsnio ordiną.

Tie, kurie rengiasi dalyvauti 53-se Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse Clevelande ir iki šiol A. Bielskaus neturėjo progos sutikti, tų žaidynių metu galės tai padaryti. O pačiam A. Bielskui - ilgiausių metų!

Spektaklio "Sekminių vainikas" pagal Antano Gustaičio pjesę repeticija. Iš k.: Edvinas Sunelaitis, rež. Norbertas Lingertaitis, Estera Sužiedėlienė ir Aidas Kupčinskas. Vyt. Sužiedėlio nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 3-4 ir 10-11 dienomis, JAV LB XVII Tarybos rinkimai. Savo balsą tiems asmenims kuriuos norėtumėte turėti savo atstovais Taryboje, galėsite atiduoti nuo 11:00 iki 1:00 val. LR Garbės konsulate ir Dievo Motinos ir Šv. Jurgio parapijose.

GEGUŽĖS 9, 10 ir 11 dienomis - 53-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Clevelande.

GEGUŽĖS 18 d. JAV LB Clevelando Apylinkės metinis susirinkimas, sekmadienį, 11:30 v.r., Dievo Motinos parapijos konferencijų kambaryje.

GEGUŽĖS 26 d. 8:30v.r. - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 15 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. **Tragiškojo birželio** (1941) paminėjimas ir ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius latvius, lietuvius ir estus Dievo Motinos parapijoje. Rengia *Clevelando Baltiečių Komitetas*.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “**Dainava**” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

SPORTAS

STALO TENISO PIRMENYBĖS ATŠAUKTOS

53-jų ŠALFASS-gos žaidynių stalo teniso varžybos, turėjusios įvykti š.m. gegužės 10 d. Clevelande, kaip dalis 53-jų žaidynių, yra atšauktos dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus. Iki dalyvių registracijos termino, balandžio 26 d. užsiregistravo tik 4 žaidėjai (3 iš New Yorko ir vienas iš Rochesterio).

Visos kitos šakos, krepšinis, tinklinis, plaukimas ir šachmatai, bus vykdomos pagal numatytą planą.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

SPORTO DARBUOTOJŲ SUSIRINKIMAS CLEVELANDE

53-jų ŠALFASS-gos Sporto žaidynių proga, ŠALFASS-gos Centro Valdyba ruošia sporto klubų atstovų susirinkimą, pasitarti gyvybiniais ŠALFASS-gos reikalais - jaunučių krepšinio pirmenybės, masinės žaidynės Lietuvoje Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejui paminėti, ŠALFASS-gos varžybinio kalendoriaus antram 2003 metų pusmečiui reikalai, administraciniai reikalai ir kt.

Susirinkime dalyvauti kviečiami sporto darbuotojai, spaudos atstovai ir kiti lietuvių sportinių judėjimu besidomintieji asmenys.

Susirinkimas numatomas gegužės 10 d., šeštadienio vakare, Clevelande, Ohio. Tikslus laikas ir vieta bus pranešta vietoje.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

Nesenai atvykusi iš Vilniaus Regina ieško darbo. Gali prižiūrėti senesnius žmones ir kartu ten gyventi. Yra energinga ir darbšti moteris. Skambinti: (330) 657-2284 (Peninsula, Ohio)

PRENUMERUOKITE *DIRVA*

**METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASE - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00**

Buvusiai ALT skyriaus valdybos narei

A. † A.

ONAI JOKUBAITIENEI

mirus,

gilią užuojautą reiškiamo
dukrai MILDAI, sūnui LINUI,
anūkams ir artimiesiems.

*AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS
CLEVELANDO SKYRIAUS VALDYBA*

Ilgametei Vaidilos teatro narei

A. † A.

ONAI JOKUBAITIENEI

iškeliavus Amžinybėn,
reiškiamo nuoširdžią užuojautą Jos šeimai,
giminėms bei artimiesiems.

Buvę Clevelando vaidiliečiai

Skyriaus nariui

A. † A.

MARTYNUI KLEINAIČIUI

mirus,

jo dukrą IRENĄ su šeima
bei kitus gimines ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
Ilsėkis ramybėje.

*Tautinės S-gos St. Peterburgo
skyriaus valdyba ir nariai*

IŠEIVIJOS LIETUVIAI SPORTININKAI KVIEČIAM Į ŽAIDYNES LIETUVOJE

Šią vasarą, šalia kitų renginių, skirtų Karaliaus Mindaugo 750 metų karūnavimo sukakčiai paminėti, yra ruošiamos ir plačios apimties sporto žaidynės, kurių baigminiai susitikimai vyks birželio 28-29 dienomis Vilniuje (atidarymas pirmąją dieną 12 val. Vingio Parke, Vilniuje). Į jas kviečiami ir sportininkai iš išeivijos. Bus varžomasi įvairiose sporto šakose ir išeivijos atstovams nereikės dalyvauti kvalifikacinėse varžybose.

Dėl informacijos bei registracijos reikia kreiptis į Kūno kultūros ir sporto departamentą Vilniuje. Adresas: Žemaitės 6, elektroninis paštas - raslanas@kksd.lt. Šis adresas yra Kūno kultūros ir sporto departamento gen. sekretoriaus Algirdo Raslano, kuris yra užsienio šalių dalyvių priėmimo darbo grupės vadovas. Taip pat ten darbuojasi Milda

Laurutėnaitė ir Algimantas Kukšta. Pačiam komitetui vadovauja Vytas Nėnius.

JAV ir Kanados lietuviai sportininkai, norintieji tose žaidynėse dalyvauti, gali registruotis ir pas ŠALFASS gen. sekretorių Algirdą Bielskų, tel. 216 486-0889. Šių kraštų sportininkai yra kviečiami gausiai dalyvauti.

Tuoju po šių žaidynių prasižės Dainų ir šokių švenčių repeticijos, šventiniai renginiai ir oficialus Karaliaus Mindaugo sukakties minėjimai, PLB Seimas ir kt.

Šių žaidynių Lietuvoje reikalais gavome du pranešimus - laiškus: vieną iš Kūno Kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos respublikos vadovybės (pasirašė generalinis direktorius ir kartu Organizacinio komiteto pirmininkas Vytas Nėnius), o kitą - iš ŠALFASS centro valdybos

DIRVAI AUKOJO

J.Stankaitis, Chesterland, OH . 20
L.Paškus, Canada 10
J.Zorska, Euclid, OH 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

PATARIA ATSIŠAKYTI RIZIKINGŲ KELIONIŲ

Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras pataria atsisakyti kelionių į šalis, kuriose daugiausia plinta vietinis SARS - sunkus ūmus respiracinis sindromas. Pasaulio sveikatos organizacijos pateiktais duomenimis, iki balandžio 22 d. užregistruoti 3 tūkst. 947 SARS atvejai 25 šalyse. 229 ligoniai mirė. Vietinis SARS plitimas nustatytas Kanadoje, Singapūre, Honkongo specialiajame administraciniame regione, Gvanduno, Šansi ir Taivano provincijose Kinijoje bei Vietname. Devyniose Europos šalyse - Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje, Airijoje, Rumunijoje, Ispanijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Didžiojoje Britanijoje - užregistruoti 28 SARS atvejai. Grįžtantiems iš valstybių, kuriose plinta SARS, pataria būti ypač dėmesingiems.

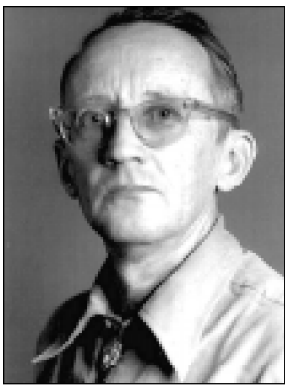
pirmininko (pasirašė Rimantas Dirvonis).

Antrame laiške yra daugiau žinių į kurias norime atkreipti dėmesį. Jame rašoma, kad užsienio lietuviai sportininkai prieš, laike ir po žaidynių bus kaip svečiai apgyvendinti ir maitinami. Visiems žaidynių dalyviams taip pat bus sudarytos lengvatos dalyvauti ir jubiliejiniuose renginiuose.

ŠALFASS laiške be kitų dalykų rašoma: “Šiuo laišku norime prašyti sporto vadovus, kad jie paragintų savo sportininkus, ypatingai jaunąją mūsų išeivių kartą, pasinaudoti šia puikia proga aplankyti savo tėvų ir protėvių kraštą. Lietuva auga ir gražėja. Neapsivilsite”.

Iš savo pusės ir mes norime paraginti sportininkus atkreipti dėmesį į šį reikalą, ir gausiai žaidynėse dalyvauti. Išeivijoje yra nemaža sporte pažengusio jaunimo, kuris galėtų tinkamai reprezentuoti Š. Amerikos lietuvius sportininkus tėvynėje. Tad priminkite šį kvietimą ir pirmyn į Lietuvą!

Edvardas Šulaitis

Gerardas Juškėnas

NEPABRANGS PAŠTO ŽENKLAI

Paskutinį kartą JAV Pašto tarnyba pakėlė kainą iki 37 ct. pirmos klasės laiškamis pernai birželio mėnesį. Dabar JAV Kongresas 424-0 balsais nusprendė nekelti iki 2006 metų pašto patarnavimų kainų. Įstatymas perduodamas prezidentui G. Bush pasirašyti, nes JAV Senatas irgi jį priėmė.

Toks sprendimas priimtas todėl, kad JAV Pašto tarnyba darė bilijoninius įnašus į Civilinės Tarnybos Pensijų Siste-

mą, kurion pensijos telkiamos pašto tarnautojams. Pašto tarnyba į tą fondą įnešė 70 bilijonų dolerių perteklių.

NYKSTA RETI DRUGELIAI

Šiuo metu tik vienoje Floridos saloje yra randami Žydrieji Miami drugeliai, kurių jau nepriskaitoma iki 100. Seniau jie buvo plačiai paplitę. Dabar jie baigia išnykti nuo uraganų, priešvabzdinių nuodų, gyvenviečių netekimo bei ugninių skruzdžių užpuolimų. Pagal gamtosaugos įstaigų potvarkį žydriesiems drugeliams yra paskirtas pavojaus statusas. Jas naikinantiesiems arba gaudantiems rinkiniams nustatyta 5,000 dol. pabauda ir penkių metų kalėjimo bausmė. Floridos universiteto mokslininkai žada pradėti tų drugelių veisimo programą jų atmainai atgaivinti. Kurį laiką buvo manyta, kad žydrieji drugeliai buvo visai išnykę, kol atsitiktinai pastebėjo jų koloniją 1999 metais. Vikšro stadijoje Miami žydriųjų drugelių vikš-

Solomon's Seal (Poygonatum biflorium) - Solomono ženklas. Amerikos indėnai seniau valgė šio augalo uogas ir šaknis.

G. Juškėno nuotr.

rai maitinasi vijokliais kurie tik Floridoje auga.

EL NINO PABAIGA

Japonijos meteorologijos agentūros (JMA) oro pranešėjai nusprendė, kad El Nino - Ramiojo vandenyno atšilimo reiškinys pasiekė dabartinio ciklo pabaigą. Tie nepastovūs vandenyno atšilimai tarp Peru ir Indonezijos gali dažnai tęstis kelis mėnesius, atsiliepdami į pasaulio klimato pasikeitimus. Dabar, anot JMA pranešimo, ta Ramiojo vandenyno sritis sugrįžo į normalią padėtį ir atrodo, kad El Nino pokštai ne greitai pasikartos. Pastarasis El Nino laikotarpis buvo gana nuosaikus palyginus su praėities protrūkiais, nors sukėlė sausrą Australijoje ir Indonezijoje.

NAGOS UGNIES KAMUOLIAI

Thailand mokslininkai bandys ištirti nepaprastus reiškinius, kurie matomi prie Mekong upės kasmet vienuoliktą mėnulinį mėnesį, kuris sutampa su budistų gavėnios pabaiga. Šimtai raudonos, rožinės ir oranžinės spalvos liepsnos kamuolių kyla nuo

upės į padanges. Nagos ugnies kamuoliai buvo stebimi daugelį kartų ir visados stebino mokslininkus. Tyrinėtojai žada rinkti žemės ir vandens pavyzdžius toje apylinkėje, kur tie ugnies kamuoliai pasirodo. Spėjama, kad augmenijos ir gyvulių liekanų puvimas atšylančios Mekong upės dugne atpalaiduoja metano ir azoto dujas, kurios pavirsta žiežirbomis - Nagos ugnies kamuoliais.

UŽDRAUDĖ "DŽIUNGLIŲ MĖSA"

Vakarinės Afrikos Kame-

runo krašte valdžia uždraudė restoranuose gaminti patiekalus iš gorilų, šimpanzių beždžionių ir dramblių mėsos. Nors tai yra labai mėgiami to krašto gyventojų valgiai, bet valdžios grasinama 16,000 dol. pabaudomis ir kalėjimo bausmėmis. To krašto laukinių gyvulių globos pareigūnas - Denis Koulagna pareiškė, kad per dešimtmetį "džiunglių mėsos" medžioklės tie gyvūnai būtų išnaikinti.

Danutės Koldūnai

- Mėsos
- Varškės
- Grybų
- Raugintų kopūstų

Gaunama **Patria Imports**
794 East 185th Street
Doons kompanijos produktas

FOR RENT

**2 bedroom apartment
double house up
20426 Lakeshore Blv.
Euclid, OH**

Tel.: 481-2419

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

The **Regency**

Luxury Apartments

The Best Address in PARMA!

1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)

440-845-4841

Owner's Management Company

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

**2003 M. ŠALFASS
GOLFO VARŽYBOS**

2003 m. rugpjūčio 30- 31 dienomis

Quail Hollow Country Club
11080 Concord-Hambden Road
Painesville, Ohio 44077

Varžybose kviečiame dalyvauti visus lietuvius.
Pilnesnė informacija bus paskelbta vėliau.
Su klausimais kreipkitės į
pirm. A. Nagevičių 1 (330) 721-2424.
Clevelando Golfo Klubas